

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Δεκεμβρίου 2002

για τις εθνικές διατάξεις για τον περιορισμό της εισαγωγής και της διάθεσης στην αγορά ορισμένων λιπασμάτων ΝΚ με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και περιέχοντα χλώριο, που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Γαλλίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2002) 5113]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2003/1/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινοτήτας, και ιδίως το άρθρο 95 παράγραφος 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Κοινοτική νομοθεσία

1.1. Οδηγία 76/116/ΕΟΚ περί λιπασμάτων

- (1) Η οδηγία 76/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών περί λιπασμάτων⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, αποβλέπει στην εξάλειψη των εμποδίων στις συναλλαγές που οφείλονται στις διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών στον τομέα των λιπασμάτων. Για το σκοπό αυτό, καθόρισε, σε κοινοτικό επίπεδο, τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα λιπάσματα προκειμένου να διατίθενται στην αγορά με την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ»⁽³⁾, θεσπίζοντας, μεταξύ άλλων, διατάξεις όσον αφορά την ονομασία, τον ορισμό, τη σύνθεση, την επισήμανση και τη συσκευασία των πιο σημαντικών απλών και σύνθετων λιπασμάτων στην Κοινότητα.
- (2) Το παράρτημα I της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ ορίζει την ονομασία τύπου του λιπάσματος ΕΚ και τις αντίστοιχες απαιτήσεις, ιδίως όσον αφορά τη σύνθεσή του, που πρέπει να πληροί κάθε λίπασμα που φέρει την ένδειξη ΕΚ. Το παράρτημα I κατατάσσει τα λιπάσματα ΕΚ σε κατηγορίες, ανάλογα με την περιεκτικότητα σε βασικά θρεπτικά συστατικά, δηλαδή σε άζωτο, φωσφόρο και κάλιο, τα οποία συμ-

βολίζονται με το γράμμα Ν, Ρ και Κ αντίστοιχα. Στο παράρτημα γίνεται κυρίως διάκριση μεταξύ των απλών λιπασμάτων, που περιέχουν μόνο ένα από τα τρία βασικά θρεπτικά συστατικά, και των σύνθετων λιπασμάτων, που περιέχουν δύο ή τρία από τα εν λόγω συστατικά.

- (3) Στα απλά λιπάσματα βασικών θρεπτικών συστατικών συγκαταλέγονται κυρίως,
- στον κατάλογο των αζωτούχων λιπασμάτων, η νιτρική αμμωνία, προϊόν που λαμβάνεται με χημική μέθοδο και που περιέχει, ως κύριο συστατικό, νιτρικό αμμώνιο, του οποίου η περιεκτικότητα στο θρεπτικό συστατικό Ν πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 20 %,
 - στον κατάλογο των καλιούχων λιπασμάτων, το χλωριούχο κάλιο, προϊόν που λαμβάνεται από ακατέργαστα άλατα καλίου και που περιέχει ως κύριο συστατικό χλωριούχο κάλιο, του οποίου η περιεκτικότητα στο θρεπτικό συστατικό Κ πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 37 % που μετριέται σε οξείδιο του καλίου (Κ₂Ο).
- (4) Τα σύνθετα λιπάσματα βασικών θρεπτικών συστατικών, που λαμβάνονται με χημική μέθοδο ή με ανάμειξη χωρίς προσθήκη οργανικών θρεπτικών συστατικών ζωικής ή φυτικής προέλευσης, διαίρονται σε 4 υποκατηγορίες ανάλογα με τη σύνθεσή τους: λιπάσματα ΝΡΚ, ΝΡ, ΝΚ και ΡΚ. Έτσι, τα λιπάσματα ΝΡΚ πρέπει να έχουν ολική ελάχιστη περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά 20 %, με ελάχιστη περιεκτικότητα σε καθένα από τα στοιχεία αυτά 3 % αζώτου, 5 % φωσφορικού άλατος που μετριέται σε φωσφορικό ανυδρίτη (Ρ₂Ο₅) και 5 % καλίου που μετριέται σε οξείδιο του καλίου (Κ₂Ο), αντίστοιχα. Όσον αφορά τα λιπάσματα ΝΚ, αυτά πρέπει να έχουν ολική ελάχιστη περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά 18 %, με ελάχιστη περιεκτικότητα σε καθένα από τα στοιχεία αυτά 3 % αζώτου και 5 % καλίου που μετριέται σε οξείδιο του καλίου, αντίστοιχα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 24 της 30.1.1976, σ. 21.⁽²⁾ ΕΕ L 18 της 23.1.1999, σ. 60.⁽³⁾ Η ένδειξη «λίπασμα ΕΟΚ» που προβλέπεται από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ αντικαταστάθηκε από την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» από την οδηγία 97/63/ΕΚ (ΕΕ L 335 της 6.12.1997, σ. 15).

- (5) Δυνάμει του άρθρου 2, η ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τα λιπάσματα τα οποία ανήκουν σ' έναν από τους τύπους λιπασμάτων που περιέχονται στο παράρτημα I και που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ και στα παραρτήματα I έως III αυτής.
- (6) Το άρθρο 7 εισάγει μια ρήτρα ελεύθερης κυκλοφορίας ως εξής: «υπό την επιφύλαξη των διατάξεων άλλων κοινοτικών οδηγιών, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να απαγορεύσουν, περιορίσουν ή παρεμποδίσουν, για λόγους συνδέσεως, αναγνωρίσεως, επισημάνσεως και συσκευασίας, τη θέση σε κυκλοφορία στην αγορά των λιπασμάτων που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» και που ανταποκρίνονται προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και των παραρτημάτων της».
- (7) Τέλος, το άρθρο 8 αφορά τους επίσημους ελέγχους που μπορούν να διενεργήσουν τα κράτη μέλη για να επαληθεύσουν ότι τα λιπάσματα που διατίθενται στην αγορά με την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ και των παραρτημάτων I και II αυτής.

1.2. Οδηγία 80/876/ΕΟΚ σχετικά με τα απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με μεγάλη περιεκτικότητα σε άζωτο

- (8) Λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη φύση των λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο, που καλύπτονται από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ, και τις απορρέουσες από αυτή απαιτήσεις για τη δημόσια ασφάλεια, την υγεία και την προστασία των εργαζομένων, η οδηγία 80/876/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1980, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με μεγάλη περιεκτικότητα σε άζωτο⁽⁴⁾, θέσπισε συμπληρωματικούς κοινοτικούς κανόνες για τα λιπάσματα αυτά. Προς το συμφέρον της δημόσιας ασφάλειας, καθορίστηκαν σε κοινοτικό επίπεδο τα χαρακτηριστικά και οι ιδιότητες που διακρίνουν το απλό λίπασμα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με μεγάλη περιεκτικότητα σε άζωτο από τις ποικιλίες νιτρικών αμμωνιών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή εκρηκτικών.
- (9) Σύμφωνα με το πρώτο άρθρο της, η οδηγία 80/876/ΕΟΚ εφαρμόζεται στα απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με μεγάλη περιεκτικότητα σε άζωτο που διατίθενται στην αγορά στα κράτη μέλη της Κοινότητας, και τούτο, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ. Ως «λίπασμα» νοείται κάθε προϊόν με βάση το νιτρικό αμμώνιο, που παρασκευάζεται χημικώς για να χρησιμοποιηθεί ως λίπασμα, με περιεκτικότητα σε άζωτο ανώτερη του 28 % κατά βάρος και που ενδέχεται να περιέχει επίσης ανόργανα πρόσθετα ή αδρανείς ουσίες, όπως τριμμένο ασβεστόλιθο ή δολομίτη, θεικό ασβέστιο, θεικό μαγνήσιο, κίτρινη, όντας σαφές ότι τα λοιπά ανόργανα πρόσθετα ή οι αδρανείς ουσίες που περιλαμβάνονται στη σύνθεση του λιπάσματος δεν πρέπει να αυξάνουν την ευαισθησία του στη θερμότητα ούτε την εκρηκτικότητά του.
- (10) Οι διατάξεις της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ προβλέπουν ότι τα απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με μεγάλη περιεκτικότητα σε άζωτο πρέπει να ανταποκρίνονται σε ορισμένα χαρακτηριστικά ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι αβλαβή. Το παράρτημα I καθορίζει τα χαρακτηριστικά και τις οριακές τιμές του απλού λιπάσματος με βάση το νιτρικό

αμμώνιο και με μεγάλη περιεκτικότητα σε άζωτο, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη μέγιστη περιεκτικότητα σε χλώριο, που καθορίζεται σε 0,02 % κατά βάρος. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν τα λιπάσματα αυτά στη δοκιμή εκρηκτικότητας που προβλέπεται στο παράρτημα II, πριν ή μετά τη διάθεσή τους στην αγορά.

2. Ανασύνταξη της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τα λιπάσματα

- (11) Στις 14 Σεπτεμβρίου 2001, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα λιπάσματα⁽⁵⁾, η οποία αποτελεί ανασύνταξη των οδηγιών του Συμβουλίου και της Επιτροπής για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα λιπάσματα.
- (12) Η πρόταση αυτή αποσκοπεί στην απλούστευση της νομοθεσίας για τα λιπάσματα, συγκεντρώνοντας σ' ένα ενιαίο νομικό μέσο, με τη μορφή κανονισμού, τις οδηγίες 76/116/ΕΟΚ, 80/876/ΕΟΚ, 87/94/ΕΟΚ και 77/535/ΕΟΚ, καθώς και τις διάφορες τροποποιήσεις και προσαρμογές στην τεχνική πρόοδο των εν λόγω οδηγιών. Όλες οι τεχνικές προδιαγραφές συμπεριλήφθηκαν στα παραρτήματα. Οι κοινές διατάξεις διαχωρίστηκαν από τις ειδικές διατάξεις που κατατάσσονται σύμφωνα με τις κύριες ομάδες λιπασμάτων τα οποία καλύπτονται σήμερα από τη νομοθεσία. Τα τεχνικά παραρτήματα συλλέχθηκαν από τις αρχικές οδηγίες και αναδιατάχθηκαν, εισάγοντας ορισμένες αλλαγές δευτερευουσας σημασίας, χωρίς ωστόσο να έχουν τροποποιηθεί οι τεχνικές προδιαγραφές σχετικά με την περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά.
- (13) Ο τίτλος II της εν λόγω πρότασης κανονισμού, με τίτλο «Διατάξεις που αφορούν ειδικούς τύπους λιπασμάτων», περιέχει ένα κεφάλαιο IV σχετικά με τα λιπάσματα νιτρικού αμμωνίου με μεγάλη περιεκτικότητα σε άζωτο⁽⁶⁾, που εμπνέεται σε μεγάλο βαθμό από τις διατάξεις της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ, της οποίας το πεδίο εφαρμογής επεκτάθηκε εν μέρει στα σύνθετα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νέα κατάσταση στην αγορά. Πράγματι, σύμφωνα με την παλαιά νομοθεσία, τα σύνθετα λιπάσματα δεν θα υποβάλλονταν σε δοκιμές εκρηκτικότητας, πράγμα που θα είχε ως αποτέλεσμα κενό, το οποίο τα κράτη μέλη θέλησαν να καλύψουν για λόγους ασφάλειας. Σε συνέχεια της ανασύνταξης, η δοκιμή εκρηκτικότητας δύναται πλέον να απαιτηθεί και για τα σύνθετα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο.
- (14) Για το σκοπό αυτό, το παράρτημα III της πρότασης, που περιλαμβάνει τις τεχνικές διατάξεις σχετικά με τα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, προβλέπει, στο τμήμα 2, την περιγραφή της δοκιμής εκρηκτικότητας για τα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο στην οποία μπορούν να υποβληθούν όλα τα λιπάσματα —απλά και σύνθετα— με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο. Αντιθέτως, το τμήμα 1 του παραρτήματος III, που περιέχει τις προδιαγραφές του παραρτήματος I της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ, προβλέπει μόνο τα χαρακτηριστικά και τις οριακές τιμές των απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο.

(4) ΕΕ L 250 της 23.9.1980, σ. 7.

(5) COM(2001) 508 τελικό (ΕΕ C 51 Ε της 26.2.2002, σ. 1).

(6) Βλέπε τα άρθρα 25 έως 28 της πρότασης κανονισμού.

(15) Τα κράτη μέλη είχαν ήδη την ευκαιρία να εξετάσουν την πρόταση αυτή και το Συμβούλιο κατέληξε ομόφωνα, στις 30 Σεπτεμβρίου 2002, σε πολιτική συμφωνία για την έκδοση κοινής θέσης⁽⁷⁾. Όσον αφορά τις διατάξεις που εφαρμόζονται στα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, μοναδικός στόχος των τροποποιήσεων που πρότειναν τα κράτη μέλη ήταν να καταστεί υποχρεωτική η δοκιμή εκρηκτικότητας για όλα τα λιπάσματα με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, αναθέτοντας στον υπεύθυνο της διάθεσης στην αγορά το βάρος της απόδειξης ότι τα λιπάσματα έχουν υποβληθεί επιτυχώς στη δοκιμή εκρηκτικότητας, και να προβλεφθεί μια πρόσθετη υποχρέωση ανιχνευσιμότητας εκ μέρους του υπεύθυνου της διάθεσης στην αγορά. Απεναντίας, το κείμενο του παραρτήματος III παρέμεινε αμετάβλητο.

3. Κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις

- (16) Η Γαλλία κοινοποίησε νέες εθνικές διατάξεις⁽⁸⁾ που αποσκοπούν στην απαγόρευση της εισαγωγής και της διάθεσης στην αγορά των λιπασμάτων NK με περιεκτικότητα σε άζωτο που προέρχεται από νιτρικό αμμώνιο ανώτερης του 28 % κατά βάρος και με περιεκτικότητα σε χλώριο ανώτερη του 0,02 % κατά βάρος. Με διάταγμα που έχει υπογραφεί από τους αρμόδιους υπουργούς πρόκειται να καταστεί υποχρεωτική η απόσυρση των εν λόγω λιπασμάτων από την αγορά, με δαπάνη και υπό την ευθύνη των κατόχων τους. Το εν λόγω διάταγμα συνοδεύεται από εγκύκλιο σχετικά με την εμφύσηση αδρανούς αερίου στα συγκεκριμένα λιπάσματα.
- (17) Το κοινοποιηθέν διάταγμα για την απαγόρευση της εισαγωγής και της διάθεσης στην αγορά ορισμένων λιπασμάτων NK με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο τα οποία περιέχουν χλώριο αποσκοπεί στην αναστολή στη Γαλλία, για περίοδο ενός έτους, της εισαγωγής, της δωρεάν ή έναντι πληρωμής διάθεσης στην αγορά, της κατοχής με σκοπό την πώληση ή της δωρεάν διανομής λιπασμάτων NK που περιέχουν άνω του 28 % κατά μάζα άζωτο προερχόμενο από το νιτρικό αμμώνιο και με περιεκτικότητα σε χλωρίδιο ανώτερη του 0,02 % (άρθρο 1 του σχεδίου διατάγματος).
- (18) Η απαγόρευση αυτή θα συμπληρωθεί από την υποχρέωση, για τον υπεύθυνο της πρώτης διάθεσης στη γαλλική αγορά, να προβεί στην απόσυρση, από οποιοδήποτε χώρο στον οποίο βρίσκονται, των εν λόγω λιπασμάτων υπό δική του ευθύνη και με δική του δαπάνη (άρθρο 2 του σχεδίου διατάγματος).
- (19) Τέλος, το κοινοποιηθέν διάταγμα προβλέπει ότι τα αποσυρθέντα προϊόντα δεν θα μπορούν να διατεθούν εκ νέου στη γαλλική αγορά παρά μόνον όταν διαπιστωθεί η συμμόρφωσή τους προς τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις, μετά την προσθήκη αδρανούς ύλης που να επιτρέπει την τροποποίηση της περιεκτικότητας σε NK (άρθρο 3 του σχεδίου διατάγματος).
- (20) Επιπροσθέτως, προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 3, οι κανονιστικές διατάξεις θα συμπληρώνονται από υπουργική εγκύκλιο για την εμφύσηση αδρανούς αερίου στα λιπάσματα NK με περιεκτικότητα σε άζωτο προερχόμενο από το νιτρικό αμμώνιο ανώτερη του 28 % και με περιεκτικότητα σε χλωρίδιο ανώτερη του

0,02 %. Αντικείμενο της εν λόγω εγκυκλίου είναι η περιγραφή των διαδικασιών εμφύσησης αδρανούς αερίου.

4. Αιτιολογήσεις που προέβαλε η Γαλλία

- (21) Μπροστά στους δυνητικούς κινδύνους που ενέχουν ορισμένα λιπάσματα, οι γαλλικές αρχές κρίνουν αναγκαία τη θέσπιση ειδικών διατάξεων όσον αφορά τα λιπάσματα NK (αζώτου-καλίου) με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο (N) που προέρχεται από το νιτρικό αμμώνιο (NH_4NO_3) και με περιεκτικότητα σε κάλιο (K), που μετριέται υπό μορφή οξειδίου του καλίου (K_2O), ίση με 5 %, όπου το κάλιο απαντά υπό μορφή χλωριούχου καλίου (KCl). Αυτά τα εθνικά μέτρα παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ σχετικά με τα λιπάσματα NK που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ».
- (22) Στην επιχειρηματολογία τους, οι γαλλικές αρχές αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους επιθυμούν να θεσπίσουν τις εν λόγω διατάξεις, κρίνοντας ότι όσον αφορά τα εν λόγω λιπάσματα NK, η Γαλλία βρίσκεται πράγματι αντιμέτωπη με μια κατάσταση που της επιτρέπει να επικαλεστεί τη δυνατότητα παρέκκλισης που προβλέπει το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ. Η επιχειρηματολογία αυτή μπορεί να συνοψιστεί ως εξής.
- (23) Πρώτον, οι γαλλικές αρχές υπογραμμίζουν ότι μολονότι η οδηγία 76/116/ΕΟΚ ορίζει τα λιπάσματα ΕΚ NK, δεν διευκρινίζει υπό ποια μορφή μπορεί να ενσωματωθεί το κάλιο. Ως εκ τούτου, συνάγουν ότι τίποτε δεν απαγορεύει να παρασκευάζονται λιπάσματα ΕΚ NK με μηχανική ανάδευση ενός απλού λιπάσματος με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, ή ακόμη καθαρού νιτρικού αμμωνίου, δηλαδή ενός προϊόντος με περιεκτικότητα σε άζωτο που προέρχεται από το νιτρικό αμμώνιο ανώτερη του 28 %, και ενός άλατος καλίου, του χλωριούχου καλίου.
- (24) Στη συνέχεια, οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι, από το 1995, διάφοροι κανονισμοί του Συμβουλίου⁽⁹⁾ θέσπισαν δασμούς αντιτάμπινγκ στις εισαγωγές απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο καταγωγής Ρωσίας, Ουκρανίας και Πολωνίας. Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι ορισμένοι παραγωγοί, που επλήγησαν από το μέτρο αυτό, σκέφτηκαν τότε να αναμείξουν λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο μαζί με χλωριούχο κάλιο κατά τρόπο ώστε η περιεκτικότητα σε κάλιο του μείγματος αυτού, μετρούμενη σε οξείδιο του καλίου, να είναι τουλάχιστον ίση με 5 %. Πράγματι, όπως τονίζεται από τις γαλλικές αρχές, «εάν η περιεκτικότητα σε κάλιο του μείγματος ήταν κατώτερη του 5 %, τότε το προϊόν δεν θα μπορούσε πλέον να θεωρηθεί ως ένα λίπασμα ΕΚ NK, αλλά ως ένα απλό λίπασμα με βάση νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, το οποίο θα έπρεπε επομένως να καταβάλει τους δασμούς αντιτάμπινγκ»⁽¹⁰⁾.

(7) Έγγραφο αριθ. 12179/02 του Συμβουλίου.

(8) Σε συνέχεια της κοινοποίησης, η Γαλλία ενέκρινε και δημοσίευσε τα μελετώμενα μέτρα. Το μέτρο αυτό αποτελεί αντικείμενο χωριστής διαδίκασίας.

(9) Ο πρώτος από τους κανονισμούς αυτούς είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2022/95 (ΕΕ L 198 της 23.08.1995, σ. 1) για την επιβολή δασμού αντιτάμπινγκ στις εισαγωγές νιτρικού αμμωνίου καταγωγής Ρωσίας. Σήμερα, ισχύουν ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 132/2001 (ΕΕ L 23 της 25.01.2001, σ. 1) για την επιβολή δασμού αντιτάμπινγκ στις εισαγωγές νιτρικού αμμωνίου καταγωγής Πολωνίας και Ουκρανίας και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 658/2002 (ΕΕ L 102 της 18.04.2002, σ. 1) για την επιβολή δασμού αντιτάμπινγκ στις εισαγωγές νιτρικού αμμωνίου καταγωγής Ρωσίας.

(10) Βλέπε σελίδα 2 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

- (25) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, αυτά τα λιπάσματα NK, τα οποία θεωρητικά είναι μείγματα απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και χλωριούχου καλίου, παρουσιάζουν δύο χαρακτηριστικά: αφενός, δεν συνεπάγονται την καταβολή δασμών αντιντάμπινγκ και, αφετέρου, δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ. Οι γαλλικές αρχές συνάγουν ότι τίποτα δεν απαγορεύει να αντικατασταθεί αυτό το απλό λίπασμα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο από ένα προϊόν μη σύμφωνο προς την οδηγία 80/876/ΕΟΚ, ή ακόμη και από καθαρό νιτρικό αμμώνιο, που αποκαλείται επίσης τεχνικό νιτρικό αμμώνιο και που χρησιμοποιείται για την παραγωγή των βιομηχανικών εκρηκτικών υλών.
- (26) Οι γαλλικές αρχές εξέτασαν τα λιπάσματα αυτά υπό δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες: αφενός, ως προς τη θεωρητική και πραγματική συμμόρφωσή τους με τα χαρακτηριστικά που καθορίζει η κοινοτική νομοθεσία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν τα εν λόγω ανάμικτα λιπάσματα NK ανταποκρίνονται στην ονομασία «λίπασμα ΕΚ» και, αφετέρου, ως προς την ενδεχόμενη επικινδυνότητά τους, και τούτο, κυρίως με δειγματοληπτικές αναλύσεις εισαγόμενων παρτίδων τις οποίες διενεργεί η Γενική Διεύθυνση ανταγωνισμού, κατανάλωσης και καταστολής της απάτης (DGCCRF) ⁽¹¹⁾.
- (27) Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα αυτών των αναλύσεων ⁽¹²⁾, οι γαλλικές αρχές διερωτήθηκαν για το βάσιμο της ονομασίας «λίπασμα ΕΚ 32-0-5», που χρησιμοποιείται για την εμπορία των εν λόγω προϊόντων. Όσον αφορά τα «λιπάσματα ΕΚ 33-0-5», ονομασία υπό την οποία φθάνουν ορισμένες παρτίδες λιπασμάτων NK, οι γαλλικές αρχές κρίνουν ότι η πραγματική τους περιεκτικότητα σε άζωτο δεν μπορεί ποτέ να αντιστοιχεί στη δηλωμένη περιεκτικότητα, επειδή ακόμη και με ανοχή $\pm 1,1\%$, που, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, δεν μπορεί να εφαρμόζεται συστηματικά, η ελάχιστη περιεκτικότητα σε άζωτο αυτού του λιπάσματος πρέπει να είναι 35,449%. Συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα προϊόντα αυτά αντιστοιχούν ελάχιστα στις δηλωμένες περιεκτικότητες σε θρεπτικά συστατικά.
- (28) Μετά τη διαπίστωση αυτή, οι γαλλικές αρχές διερωτήθηκαν για την ενδεχόμενη επικινδυνότητα των εν λόγω λιπασμάτων NK, ως εξής: «Πέρα από τις αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν μεταξύ των δηλωμένων περιεκτικότητων σε θρεπτικά συστατικά και των πραγματικών περιεκτικότητων, τίθεται το ζήτημα των κινδύνων που ενδέχεται να εγκυμονούν τα προϊόντα αυτά, ιδίως για το περιβάλλον και για το χώρο εργασίας, θέμα το οποίο δεν εξετάζεται καθόλου από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ. Μετά την καταστροφή της Τουλούζης και δεδομένου ότι προστίθεται χλωριούχο κάλιο στο νιτρικό αμμώνιο, τίθεται το ερώτημα του κατά πόσο ένα τέτοιο προϊόν ενδέχεται να είναι επικίνδυνο» ⁽¹³⁾.
- (29) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το λίπασμα NK μπορεί να έχει χαμηλές εκρηκτικές ιδιότητες ανάλογες με εκείνες ορισμένων απλών αζωτούχων λιπασμάτων, αν και μόνο τα λιπάσματα με σχετικά υψηλή περιεκτικότητα σε νιτρικό αμμώνιο ⁽¹⁴⁾ ενέχουν τον κίνδυνο αυτό. Ωστόσο, όσον αφορά αυτά τα λιπάσματα NK με υψηλή περιεκτικότητα σε νιτρικό αμμώνιο, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι «εγκυμονούν επομένως κινδύνους έκρηξης οι οποίοι, αν και είναι περιορισμένοι, δεν παύουν να είναι πραγματικοί διότι το κάλιο απαντά υπό μορφή χλωριούχου καλίου» ⁽¹⁵⁾.
- (30) Από την άποψη αυτή, οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι:
- είναι γνωστό ότι το χλώριο είναι ευαισθητοποιητικός παράγοντας της αποσύνθεσης του νιτρικού αμμωνίου, πράγμα που εξηγεί τον περιορισμό σε 0,02% κατά βάρος της περιεκτικότητας σε χλώριο των απλών αζωτούχων λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, σύμφωνα με το σημείο 5 του παραρτήματος I της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ,
 - η επιτροπή των εκρηκτικών ουσιών ⁽¹⁶⁾, στην οποία παραπέμφθηκε αυτό το θέμα το 2001, εξέδωσε σύσταση ⁽¹⁷⁾ «χαρακτηρίζοντας “ευκαιριακά εκρηκτικά” “τα λιπάσματα NK που περιέχουν άνω του 90% νιτρικό αμμώνιο, δηλαδή με ολική περιεκτικότητα σε άζωτο ανώτερη του 28% και με υψηλή περιεκτικότητα σε χλωρίδιο υπό μορφή χλωριούχου καλίου”» ⁽¹⁸⁾,
 - σ' αυτά τα μείγματα χλωριούχου καλίου και νιτρικού αμμωνίου μπορεί να δημιουργηθεί ένα φαινόμενο θέρμανσης, συνήθως χωρίς πρόβλημα για την ασφάλεια ⁽¹⁹⁾,
 - ωστόσο, το χλώριο, που δρα ως καταλύτης, μπορεί να οδηγήσει σε επιτάχυνση η οποία, προκαλώντας μια αυτοσυντηρούμενη αποσύνθεση με τοξικές αναθυμιάσεις, αντιπροσωπεύει μη αμελητέο κίνδυνο ⁽²⁰⁾ λόγω των σημαντικών ποσοτήτων νιτρικού αμμωνίου που περιέχονται στα μείγματα αυτά.
- ⁽¹¹⁾ Μία από τις αποστολές της διοίκησης αυτής είναι να εξασφαλίζει ότι τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά συμμορφώνονται προς τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις.
- ⁽¹²⁾ Το 2000 και το 2001, η DGCCRF ανέλυσε, στο εργαστήριό της του Μπορντό, 126 δείγματα «λιπασμάτων NK 32-0-5» (ονομασία υπό την οποία εισάγεται η πλειοψηφία αυτών των λιπασμάτων NK) και, από τα 126 δείγματα αυτά, μόνο 3 είχαν περιεκτικότητα σε άζωτο και κάλιο σύμφωνη με τη δήλωση του εισαγωγέα, λαμβανομένων υπόψη των ανοχών που καθορίζει η οδηγία 76/116/ΕΟΚ. Η μέση περιεκτικότητα σε άζωτο ανερχόταν σε 29,94%, κυμαινόμενη από 33% έως 24,10%, με τυπική απόκλιση 1,413%, και η μέση περιεκτικότητα σε κάλιο ανερχόταν σε 7,24%, κυμαινόμενη από 21,3% έως 3,3%, με τυπική απόκλιση 2,714%. Τέλος, 13 από τα 126 δείγματα είχαν περιεκτικότητα σε κάλιο κατώτερη του 5%, που είναι η ελάχιστη απαιτούμενη περιεκτικότητα για τα σύνθετα λιπάσματα ΕΚ NK.
- ⁽¹³⁾ Βλέπε σελίδα 8 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.
- ⁽¹⁴⁾ Βλέπε Louis Médard «Les explosifs occasionnels», Techniques et documentation, 1979, σ. 664 («Τα ευκαιριακά εκρηκτικά», Τεχνικές και τεκμηρίωση). Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 34 της παρούσας απόφασης.
- ⁽¹⁵⁾ Βλέπε σελίδα 8 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.
- ⁽¹⁶⁾ Η εν λόγω επιτροπή των εκρηκτικών υλών, που δημιουργήθηκε με διάταγμα του 1961, αποτελείται από αντιπροσώπους των διαφόρων ενδιαφερόμενων διοικήσεων και από προσωπικότητες που ορίζονται λόγω της ικανότητάς τους στον τομέα των εκρηκτικών υλών. Μία από τις αποστολές της είναι η διατύπωση γνώμων ή συστάσεων για όλα τα ερωτήματα που της υποβάλλει ο υπουργός βιομηχανίας όσον αφορά τις εκρηκτικές ύλες.
- ⁽¹⁷⁾ Το κείμενο της σύστασης της επιτροπής εκρηκτικών υλών επισυνάφθηκε στη γαλλική επιχειρηματολογία.
- ⁽¹⁸⁾ Βλέπε σελίδα 9 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.
- ⁽¹⁹⁾ Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 665.
- ⁽²⁰⁾ Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 664.

Αυτοί οι κίνδυνοι έκρηξης και αποσύνθεσης εξηγούν, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, τις προφυλάξεις που λαμβάνονται για τη χερσαία όσο και για τη θαλάσσια μεταφορά των λιπασμάτων ΝΚ, οι οποίες είναι πιο αυστηρές από τις προφυλάξεις που εφαρμόζονται στα απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο.

(31) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν, από την άποψη αυτή, ότι το άρθρο 1 παράγραφος 3 της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ σχετικά με τα απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο προβλέπει ότι τα ανόργανα πρόσθετα ή αδρανείς ουσίες, πλην εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή του λιπάσματος δεν πρέπει να αυξάνουν ούτε την ευαισθησία του στη θερμότητα ούτε την εκρηκτικότητά του. Σύμφωνα όμως με τις γαλλικές αρχές, το χλωριούχο κάλιο δεν μπορεί να θεωρηθεί αδρανής ουσία έναντι του νιτρικού αμμωνίου, από τη στιγμή που είναι γνωστό ότι, αναμειγνύοντας νιτρικό αμμώνιο και χλωριούχο κάλιο μπορεί να δημιουργηθεί, υπό ορισμένες συνθήκες, μια εξώθερμη αντίδραση, ικανή να προκαλέσει μια αυτοσυντηρούμενη αποσύνθεση. Οι γαλλικές αρχές συνάγουν «αυτά τα προϊόντα που διατίθενται στη γαλλική αγορά είναι αναμφισβήτητα λιπάσματα ΕΚ, τουλάχιστον όταν συμμορφώνονται προς τις σχετικές διατάξεις, με το χαρακτηριστικό όμως ότι είναι λιπάσματα ΝΚ, και επομένως σύνθετα λιπάσματα, των οποίων η περιεκτικότητα σε άζωτο που προέρχεται από το νιτρικό αμμώνιο είναι ανώτερη του 28 % και η δηλωμένη περιεκτικότητα σε χλωρίδιο είναι 3,78 %» (21).

(32) Οι γαλλικές αρχές σημειώνουν επίσης ότι η περιεκτικότητα αυτών των λιπασμάτων ΝΚ σε άζωτο που προέρχεται από το νιτρικό αμμώνιο είναι σημαντικά μεγαλύτερη από εκείνη των λιπασμάτων ΝΚ που διατίθεντο στο εμπόριο μέχρι σήμερα. Φρονούν ότι η έλλειψη γνώσεων σχετικά με τα λιπάσματα αυτά, τα οποία δεν υπήρχαν την εποχή της έκδοσης της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, επιβάλλει μια συνετή προσέγγιση λαμβανομένης υπόψη της πείρας που αποκτήθηκε από τα μέσα της δεκαετίας του '50, περίοδος κατά την οποία αυξήθηκε αισθητά η περιεκτικότητα των σύνθετων λιπασμάτων σε άζωτο προερχόμενο από το νιτρικό αμμώνιο. Έτσι, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι «καθώς η περιεκτικότητα σε χλώριο αυτών των απλών λιπασμάτων πρέπει να είναι κατώτερη του 0,02 % κατά βάρος, φαίνεται λοιπόν εύλογο να καθορίζεται το ίδιο ανώτερο όριο για την περιεκτικότητα σε χλώριο αυτών των λιπασμάτων ΝΚ» (22).

(33) Στο πλαίσιο της προαναφερθείσας διαδικασίας (23), οι γαλλικές αρχές διαβίβασαν ορισμένες πρόσθετες παρατηρήσεις σχετικά με την κοινοποίηση βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ, τις οποίες έλαβε υπόψη της η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση που πραγματοποιήσε. Οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι το άρθρο L.255-1 του αγροτικού κώδικα, που θεσπίστηκε με το νόμο 79-595, της 13ης Ιουλίου 1979, για την οργάνωση του ελέγχου των γονιμοποιητικών ουσιών, τους επιτρέπει να απαγορεύσουν τη διάθεση στην αγορά των λιπασμάτων ΝΚ που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ». Παραδέχονται ότι η οδηγία 76/116/ΕΟΚ περιέχει αναμφισβήτητα μέτρα εναρμόνισης όσον

αφορά κυρίως τη σύνθεση, την αναγνώριση, την επισήμανση και τη συσκευασία των λιπασμάτων. Εντούτοις, οι γαλλικές αρχές φρονούν ότι, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας όπως ισχύει σήμερα, δεν υπάρχει καμία διάταξη όσον αφορά την ενδογενή ασφάλεια όλων των σύνθετων λιπασμάτων που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ». Κατά την άποψή τους, ορισμένες διαφημίσεις (24) δείχνουν ότι αυτά τα λιπάσματα ΝΚ δεν είναι παρά μόνο «λιπάσματα με υψηλή δόση νιτρικού αμμωνίου» στα οποία έχουν προστεθεί οι ελάχιστες αναγκαίες ποσότητες χλωριούχου καλίου ώστε να μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο με την ονομασία τύπου «λίπασμα ΝΚ». Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι αν και η απόφαση απαγόρευσης θεμελιώνεται, κατά κύριο λόγο, σ' ένα πρόβλημα ασφάλειας, βασίζεται επίσης, κατά δεύτερο λόγο, στους ελέγχους που διενέργησαν οι αρχές (25) και που τις ώθησαν να διερωτηθούν κατά πόσο η απαγόρευση αφορούσε πράγματι λιπάσματα ΕΚ. Οι αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν μεταξύ των δηλωμένων περιεκτικότητων και των πραγματικών περιεκτικότητων οδηγούν τις γαλλικές αρχές να θεωρήσουν ότι τα εν λόγω λιπάσματα δεν ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά που περιγράφει η οδηγία 76/116/ΕΟΚ. Είναι της γνώμης ότι δύσκολα μπορεί να υποστηριχθεί ότι τα λιπάσματα αυτά, επειδή φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ», πρέπει να απολαύουν της ρήτρας ελεύθερης κυκλοφορίας που προβλέπει το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ.

Νέο επιστημονικό αποδεικτικό στοιχείο για την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας

(34) Προς υποστήριξη της αίτησής τους, εκτός από τα ανωτέρω επιχειρήματα, οι γαλλικές αρχές προσκόμισαν ορισμένα έγγραφα, ιδίως το κεφάλαιο 25, με τίτλο «Τα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο» του βιβλίου του Louis Médard «Τα ευκαιριακά εκρηκτικά» («Les explosifs occasionnels», Techniques et documentation, 1979), καθώς και το κείμενο της σύστασης της επιτροπής των εκρηκτικών υλών, χωρίς να υποβάλουν τα συμπληρωματικά επιστημονικά στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται η σύσταση αυτή. Οι γαλλικές αρχές αναφέρονται επίσης στις υποθέσεις που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της έρευνας σχετικά με την έκρηξη του εργοστασίου AZF Grande Paroisse στην Τουλούζη, χωρίς να παρασχούν καμία τεκμηρίωση για το σημείο αυτό. Εκτός από ορισμένους θεωρητικούς υπολογισμούς που περιέχονται στην επιχειρηματολογία τους, οι γαλλικές αρχές δεν υπέβαλαν άλλα έγγραφα ή στοιχεία σχετικά με τους κινδύνους αυτών των λιπασμάτων ΝΚ.

(35) Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι, καθώς τα σύνθετα λιπάσματα που διατίθεντο στην αγορά, έως τα μέσα της δεκαετίας του '50, περιείχαν πολύ λιγότερο άζωτο, ιδίως υπό μορφή αζώτου προερχόμενου από το νιτρικό αμμώνιο, από τα λιπάσματα που άρχισαν να παρασκευάζονται μετά την εποχή εκείνη, τα φαινόμενα αυτοσυντηρούμενης αποσύνθεσης ήταν σχεδόν άγνωστα. Υπενθυμίζουν ότι από τα μέσα της δεκαετίας του '50 και μετά, η αύξηση της περιεκτικότητας σε άζωτο προερχόμενο από το νιτρικό αμμώνιο είχε ως αποτέλεσμα, σ' ένα πρώτο στάδιο, θεαματικά ατυχήματα λόγω της αποσύνθεσης σύνθετων λιπασμάτων.

(21) Βλέπε σελίδα 14 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

(22) Βλέπε σελίδα 14 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

(23) Βλέπε την υποσημείωση 8 της παρούσας απόφασης.

(24) Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 41 της παρούσας απόφασης, ιδίως την υποσημείωση 32.

(25) Βλέπε ιδίως την αιτιολογική σκέψη 27 της παρούσας απόφασης, καθώς και την υποσημείωση 12.

(36) Σύμφωνα όμως με τις γαλλικές αρχές «τίποτα δεν επιτρέπει να ισχυριστεί κανείς σήμερα ότι αυτά τα νέα λιπάσματα NK που περιέχουν, αφενός, άνω του 80 % νιτρικό αμμώνιο, ή λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και, αφετέρου, τουλάχιστον 7,93 % χλωριούχο κάλιο δεν υπόκεινται σε σύνθετα φαινόμενα ικανά να προκαλέσουν ατυχήματα μεγάλης έκτασης»⁽²⁶⁾. Πιστεύουν ότι οι πιθανότητες αυξάνονται λόγω του ότι το χλωριούχο κάλιο δεν είναι αδρανής ουσία έναντι του νιτρικού αμμωνίου και του ότι οι δειγματοληπτικές αναλύσεις αυτών των λιπασμάτων αποκάλυψαν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των δηλωμένων περιεκτικότητων σε θρεπτικά συστατικά και των πραγματικών περιεκτικότητων.

(37) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν επίσης ότι στο γεγονός αυτό πρέπει να προστεθεί ότι, στις 21 Σεπτεμβρίου 2001, η έκρηξη στο εργοστάσιο Grande Paroisse της Τουλούζης, μονάδα παρασκευής τεχνικού νιτρικού αμμωνίου και απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, προκάλεσε το θάνατο 30 απόμων, εκ των οποίων 22 μισθωτοί της εταιρείας, και σημαντικές ζημιές στο περιβάλλον. «Αυτή η έκρηξη συνέβη σ' ένα υπόστεγο στο οποίο υπήρχαν ανάμεικτα μη συμμορφούμενα προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο προερχόμενο από το νιτρικό αμμώνιο, και συγκεκριμένα, αφενός, νιτρικό αμμώνιο μη εμπορεύσιμο υπό μορφή απλού λιπάσματος επειδή δεν ανταποκρινόταν ούτε στις προδιαγραφές της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ ούτε στο γαλλικό πρότυπο NF U 42-001 και, αφετέρου, τεχνικό νιτρικό αμμώνιο το οποίο δεν πληρούσε τις προδιαγραφές των πελατών»⁽²⁷⁾. Οι γαλλικές αρχές σημειώνουν ότι, όχι μακριά από τον τόπο της έκρηξης, ένα σημαντικό απόθεμα απλού λιπάσματος με βάση νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο υπέστη υλικές ζημιές μόνο (ξεσκισμένα και διασκορπισμένα σακιά), ενώ το ίδιο το προϊόν παρέμεινε άθικτο.

(38) Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι «μέχρι σήμερα, οι αιτίες της έκρηξης παραμένουν άγνωστες και καμία υπόθεση σχετική με τις αιτίες της έκρηξης δεν έχει ακόμη αποκλειστεί οριστικά»⁽²⁸⁾. Διευκρινίζουν ότι μία από τις υποθέσεις που διατυπώθηκαν για να εξηγηθεί η καταστροφή αφορά την κατά λάθος τοποθέτηση χλωριωμένων αποβλήτων σ' ένα υπόστεγο στο οποίο υπήρχε νιτρικό αμμώνιο. Για τις γαλλικές αρχές «φαίνεται λοιπόν εύλογο, κατ' εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης, να ληφθούν μέτρα για να εμποδιστεί η διάθεση στην αγορά λιπασμάτων NK, τα οποία είναι μείγματα σημαντικών ποσοτήτων νιτρικού αμμωνίου, ή λιπάσματα με βάση νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, και ουσιών που αυξάνουν την ευαισθησία στη θερμότητα και την εκρηκτικότητα του νιτρικού αμμωνίου»⁽²⁹⁾. Πράγματι, οι γαλλικές αρχές υπογραμμίζουν ότι το κάλιο, αν και μετριέται σε οξειδίο του καλίου, περιέχεται υπό μορφή άλατος, και συγκεκριμένα χλωριούχου καλίου, και ότι είναι γνωστό πως το χλωριούχο κάλιο δεν είναι αδρανές έναντι του νιτρικού αμμωνίου.

⁽²⁶⁾ Βλέπε σελίδα 15 της γαλλικής επιχειρηματολογίας, όπου οι γαλλικές αρχές παραπέμπουν στο βιβλίο του Louis Médard, *op. cit.*, σ. 666.

⁽²⁷⁾ Βλέπε σελίδα 15 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

⁽²⁸⁾ Βλέπε σελίδα 15 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

⁽²⁹⁾ Βλέπε σελίδες 15 και 16 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

Ιδιαιτερότητα του προβλήματος

(39) Οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι «λόγω των διαστάσεων της, η γαλλική αγορά των απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε σχέση με εκείνη των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, το μερίδιο της γαλλικής αγοράς, από μόνη της, ανέρχεται στο 40 % του συνόλου της αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης γι' αυτό τον τύπο λιπασμάτων. Η γαλλική εθνική αγορά είναι σαφώς αγορά εισαγωγών και το μερίδιο των εισαγωγών προέλευσης χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύει 23,4 %»⁽³⁰⁾.

(40) Εδώ και ορισμένα χρόνια, οι γαλλικές αρχές διαπιστώνουν τη σημαντική ανάπτυξη των εισαγωγών λιπασμάτων NK με δηλωμένη περιεκτικότητα σε άζωτο που προέρχεται από το νιτρικό αμμώνιο ανώτερη του 28 % και με δηλωμένη περιεκτικότητα σε κάλιο, υπό μορφή χλωριούχου καλίου, που μετριέται σε οξειδίο του καλίου, ίση με 5 %. Σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία που παρασέθηκαν από τις γαλλικές αρχές, οι εισαγωγές αυτού του τύπου προϊόντων έχουν ως εξής: για την περίοδο εμπορίας 1997-98: 0 τόνοι· για την περίοδο εμπορίας 1998-99: 20 000 τόνοι· για την περίοδο εμπορίας 1999-2000: 40 000 τόνοι· για την περίοδο εμπορίας 2000-2001: 88 000 τόνοι· και για το ημερολογιακό έτος 2001, από μόνο του, 76 000 τόνοι εκφορτώθηκαν στα γαλλικά λιμάνια.

(41) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι αυτά τα λιπάσματα NK εμφανίστηκαν στη γαλλική αγορά λίγο μετά την επιβολή των δασμών αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές νιτρικού αμμωνίου⁽³¹⁾, με σκοπό την παράκαμψή τους, όπως το δείχνει η διαφήμιση ορισμένων εισαγωγέων λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο καταγωγής Ρωσίας⁽³²⁾. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, «ο εξειδικευμένος τύπος»⁽³³⁾, που αντανάκλα την αγορά, θεωρεί το προϊόν αυτό περισσότερο ως μια ποικιλία απλού λιπάσματος με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο παρά ως ένα σύνθετο λίπασμα NK»⁽³⁴⁾.

5. Γενικές πληροφορίες για τους ενδεχομένους κινδύνους των σύνθετων λιπασμάτων με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο (λιπάσματα NPK)

(42) Οι παρακάτω πληροφορίες προέρχονται από το κεφάλαιο 25, με τίτλο «Τα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο», του έργου του Louis Médard «Τα ευκαριακά εκρηκτικά» («Les explosifs occasionnels», Techniques et documentation, 1979), που επισύναψαν στην κοινοποίησή τους οι γαλλικές αρχές για να στηρίξουν την αίτηση παρέκκλισης που υπέβαλαν⁽³⁵⁾.

⁽³⁰⁾ Βλέπε σελίδα 3 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

⁽³¹⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 24 της παρούσας απόφασης.

⁽³²⁾ Οι γαλλικές αρχές επισύναψαν μια ιστοσελίδα διαφημιστικών προσφορών της WCIB — France Appro Fertilizer and Pesticide World Market, που προτείνει, μεταξύ άλλων: «ανάμεικτα λιπάσματα NPK τυποποιημένης συνταγής 32-00-05, με βάση νιτρικό αμμώνιο 34,5 % στο οποίο προστίθεται φωσφόρος (P) ή κάλιο (K) για να αποφευχθεί η καταβολή των δασμών αντιντάμπινγκ».

⁽³³⁾ Οι γαλλικές αρχές παραπέμπουν, εν προκειμένω, στις εξής δημοσιεύσεις: «The FMB fertilizer Europe Report» της 16ης Φεβρουαρίου 2000, σ. 2· «Fertilizer Europe» της 22ας Ιανουαρίου 2001, σ. 2· «FMB Consultants» της 11ης Ιανουαρίου 2002, σ. 2.

⁽³⁴⁾ Βλέπε σελίδα 4 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

⁽³⁵⁾ Αυτό το βιβλίο αποτελεί σύνθεση των εργασιών που έχουν επιτελεστεί στον υπόψη τομέα. Σημειώτέον ότι, για τους συλλογισμούς του, ο Louis Médard χρησιμοποιεί τον όρο «λίπασμα NPK» με τη γενική έννοια, δηλαδή ως μια ομάδα που συγκεντρώνει τους διάφορους τύπους σύνθετων λιπασμάτων, όπου τα λιπάσματα NK είναι μια υποκατηγορία λιπασμάτων NPK.

Φύση των ενδεχομένων κινδύνων των λιπασμάτων NPK

- (43) Σύμφωνα με τον Louis Médard, σχεδόν όλα τα στερεά λιπάσματα NPK περιέχουν νιτρικό αμμώνιο, και ανάλογα κυρίως με τη σύνθεσή τους και ενίοτε με τη δομή τους, ενδέχεται να παρουσιάζουν τους ακόλουθους κινδύνους:
- τα λιπάσματα με σχετικά υψηλή περιεκτικότητα νιτρικού αμμωνίου μπορεί να ενέχουν τον κίνδυνο να έχουν χαμηλές εκρηκτικές ιδιότητες, ανάλογες με εκείνες ορισμένων απλών αζωτούχων λιπασμάτων,
 - ορισμένα λιπάσματα NPK μπορούν, όταν φέρονται σε αρκετά υψηλή θερμοκρασία, να υποστούν μια νιτρώδη αποσύνθεση, φύσης ανάλογης με εκείνη των θερμών διαλυμάτων NO_3NH_4 . Πρόκειται για μια αυτοκαταλυτική αντίδραση, η οποία, μετά την έναρξή της, θίγει το σύνολο του προϊόντος. Τα χλωρίδια ευνοούν την αποσύνθεση,
 - σε πολλά λιπάσματα στη σύνθεση των οποίων περιέχονται ταυτόχρονα νιτρικό αμμώνιο και χλωρίδιο, μπορεί να προκληθεί ένας ειδικός τύπος ανάφλεξης, με την προσαγωγή επαρκούς ποσότητας θερμότητας σε ένα σημείο της μάζας. Αυτή η ανάφλεξη, της οποίας η διάδοση από το σημείο έναρξης προχωρεί με πολύ βραδύ ρυθμό, ονομάστηκε «αυτοσυντηρούμενη αποσύνθεση» ή ακόμη «θερμική αποσύνθεση» του λιπάσματος. Ο παράγοντας που διευκολύνει την έναρξή της εν λόγω αποσύνθεσης είναι η καταλυτική αντίδραση των χλωριούχων ιόντων που περιέχει το λίπασμα,
 - ορισμένα λιπάσματα υπόκεινται σε αυθόρμητη θέρμανση, συνήθως κατά $40\text{ }^\circ\text{C}$ περίπου, κατά την αποθήκευσή τους σε κανονική θερμοκρασία, και εάν η θερμοκρασία αυξηθεί αρκετά, μπορεί ενδεχομένως να προκληθεί η νιτρώδης αποσύνθεση που αναφέρθηκε στη δεύτερη περίπτωση ⁽³⁶⁾.

Αυθόρμητη θέρμανση των λιπασμάτων NPK

- (44) Αυτό το φαινόμενο αυθόρμητης θέρμανσης, κατά 20 ή $30\text{ }^\circ\text{C}$, μπορεί να προκληθεί κυρίως εξαιτίας της παρουσίας οργανικού υλικού, για παράδειγμα στα κοιτάσματα φωσφορικών αλάτων, όταν τα λιπάσματα αποθηκεύονται σε σωρούς μεγάλης μάζας. Αυτά τα φαινόμενα θέρμανσης των λιπασμάτων που περιέχουν οργανικά υλικά δεν πρέπει να συγχέονται με τα φαινόμενα πολύ μέτριας θέρμανσης, κατά $10\text{ }^\circ\text{C}$ περίπου, που παρατηρούνται σε ορισμένα σύνθετα λιπάσματα τα οποία δεν περιέχουν οργανικό υλικό. Αυτά τα φαινόμενα μέτριας θέρμανσης οφείλονται στο σχηματισμό νέων αλάτων που προκύπτει από την αναδιανομή των ανιόντων και των κατιόντων και δεν δημιουργούν προβλήματα ασφάλειας ⁽³⁷⁾.

Χαρακτηριστικά της «θερμικής αποσύνθεσης» των λιπασμάτων NPK

- (45) Τα λιπάσματα που ενδέχεται να υποστούν «θερμική αποσύνθεση» είναι λιπάσματα NPK που περιέχουν ταυτόχρονα χλωρίδιο και νιτρικό αμμώνιο (ή άλατα που περιέχουν νιτρικά ιόντα και ιόντα αμμωνίου, όπως το ζεύγος $\text{KNO}_3\text{-NH}_4\text{Cl}$). Εξάλλου, στα περισσότερα λιπάσματα NPK, το κάλιο περιέχεται υπό μορφή χλωριούχου καλίου. Όμως, ένα άλλο άλας καλίου λαμβανόμενο από το χλωριούχο κάλιο και ανεπαρκώς καθαρισμένο θα δημιουργούσε χλωριούχα ιόντα. Ένα ποσοστό $0,5\%$ χλωριδίου στο λίπασμα είναι αρκετό για να μπορέσει να υποστεί παρόμοια

αποσύνθεση. Η διάδοση της αποσύνθεσης ευνοείται όταν είναι δυνατόν να σχηματιστεί ένα ογκώδες στερεό υπόλειμμα (σκελετός). Γι' αυτό το λόγο τα λιπάσματα που περιέχουν όξινο φωσφορικό ασβέστιο έχουν περισσότερες πιθανότητες να υποστούν θερμική αποσύνθεση από εκείνα που περιέχουν φωσφορικό αμμώνιο.

- (46) Στα λιπάσματα που σχηματίζουν μη έγκλειστη μάζα, κάτω από την ατμοσφαιρική πίεση, η θερμική αποσύνθεση παρουσιάζει, μεταξύ άλλων, τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Η έναρξη της θερμικής αποσύνθεσης προκαλείται με τοπική θέρμανση, έπειτα από μια περίοδο επαγωγής. Η θερμοκρασία που πρέπει να επιτευχθεί για την έναρξη εξαρτάται από τον τύπο του λιπάσματος. Εάν η πηγή θερμότητας έχει χαμηλή θερμοκρασία (120 έως $160\text{ }^\circ\text{C}$), πρέπει να δράσει για παρατεταμένη περίοδο, που μπορεί να διαρκέσει πολλές ώρες, για να ξεκινήσει η διάδοση της αποσύνθεσης. Η θέρμανση πρέπει συνήθως να καλύπτει σημαντική μάζα λιπάσματος: όταν περιορίζεται σε πολύ μικρή επιφάνεια, η αποσύνθεση του λιπάσματος που προκύπτει δεν είναι αρκετή για να διαδοθεί πέρα από τη θερμαινόμενη ζώνη.
2. Η ταχύτητα ανάφλεξης της θερμικής αποσύνθεσης των λιπασμάτων NPK μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 3 και 150 cm/h .
3. Η καμπύλη θερμοκρασίας στο μέτωπο ανάφλεξης (πάχους 1 dm περίπου δείχνει μια ζώνη προθέρμανσης (συχνά 2 έως 3 cm) όπου το προϊόν φέρεται σε θερμοκρασία $120\text{-}135\text{ }^\circ$, την οποία ακολουθεί μια ζώνη ταχείας αύξησης της θερμοκρασίας ($100\text{ }^\circ\text{C}$ ανά mm ή περισσότερο) που καταλήγει σε μια μέγιστη θερμοκρασία, πέρα από την οποία η θερμοκρασία μειώνεται αργά.
4. Ορισμένα θρεπτικά μικροσυστατικά, ιδίως ο χαλκός, έχουν αξιοσημείωτη καταλυτική δράση ⁽³⁸⁾.
5. Η μόλυνση του λιπάσματος με θείο έχει ως αποτέλεσμα να διευκολύνει τη θερμική αποσύνθεση των λιπασμάτων NPK ⁽³⁹⁾.

Κίνδυνοι της ανάφλεξης των λιπασμάτων NPK

- (47) Η ταχύτητα της ανάφλεξης, υπό μη περιοριστικές συνθήκες, των λιπασμάτων NPK, που ενδέχεται να υποστούν αυτό το φαινόμενο, παραμένει πάντα πολύ χαμηλή (100 έως $1\ 000$ φορές χαμηλότερη από εκείνη των συνήθων πυροτεχνικών συνθέσεων). Ως εκ τούτου, αυτό το φαινόμενο δεν έχει καταστρεπτικά μηχανικά αποτελέσματα. Οι ζημιές που προκαλούνται κατά τη θερμική αποσύνθεση των λιπασμάτων

⁽³⁸⁾ Λιπάσματα τα οποία, χωρίς χαλκό, δεν υπόκεινται σε θερμική αποσύνθεση μπορούν, με $0,01$ και $0,03\%$ χαλκού, να διαδώσουν την ανάφλεξη με ταχύτητα 6 έως 10 cm/h : ένα λίπασμα που περιέχει $0,3\%$ χαλκό μπορεί να σημειώσει ταχύτητες της τάξης των 50 έως 100 cm/h . Το γεγονός αυτό οδηγεί στο ερώτημα του κατά πόσο είναι συνετό να εισαχθεί χαλκός στα λιπάσματα NPK πλην εκείνων που είναι σχεδόν απαλλαγμένα από χλώριο. Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 669.

⁽³⁹⁾ Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 667-669.

⁽³⁶⁾ Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 663-664.

⁽³⁷⁾ Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 664-665.

NPK οφείλονται κυρίως στη θερμοκρασία μέχρι την οποία φθάνει η ύλη και η οποία είναι αρκετά υψηλή για την απανθράκωση του ξύλου. Τα παραγόμενα αέρια δεν έχουν σημαντικό οξειδωτικό χαρακτήρα και, κατά συνέπεια, δεν μπορούν να επιταχύνουν την εξέλιξη μιας πυρκαϊάς ⁽⁴⁰⁾.

Πρόληψη της αποσύνθεσης των λιπασμάτων NPK

- (48) Σύμφωνα με τον Louis Médard, κατά την αποθήκευση των λιπασμάτων πρέπει κυρίως να αποφεύγεται οτιδήποτε μπορεί να προκαλέσει την έναρξη της αποσύνθεσης. Αναφέρει ότι η μελέτη των ατυχημάτων ⁽⁴¹⁾ έδειξε ότι οι κυριότερες αιτίες έναρξης είναι: ένας λαμπτήρας πυράκτωσης σε λειτουργία που μένει σε επαφή με το λίπασμα, το να αφήνεται το λίπασμα σε επαφή με ένα θερμό σώμα κατά τη διάρκεια επισκευής με χρήση φωτιάς ή μετά μια τέτοια επισκευή, η χρήση ελαττωματικών ηλεκτρικών υλικών τα οποία επιτρέπουν σε θερμά σημεία να έλθουν σε επαφή με το λίπασμα, η παρουσία σωλήνων που μεταφέρουν ένα ζεστό υγρό στο χώρο αποθήκευσης ή στο αμπάρι πλοίου όπου είχε τοποθετηθεί το λίπασμα.
- (49) Επομένως, τόσο κατά την αποθήκευση όσο και κατά τη μεταφορά, πρέπει να διασφαλίζεται ότι καμία από τις αναφερόμενες αιτίες θέρμανσης δεν μπορεί να επιδράσει στο λίπασμα και ότι οι ουσίες οι ικανές να αποτελέσουν εστία πυρκαϊάς είναι απομακρυσμένες από το λίπασμα, καθώς ο κίνδυνος δεν έγκειται τόσο στην ποσότητα καύσιμου υλικού όσο στην τοποθέτησή του κοντά στο λίπασμα. Πρέπει επίσης να αποφεύγεται να υπάρχουν κοντά στο λίπασμα υλικά που ενδέχεται να προκαλέσουν επικίνδυνη αντίδραση ή υλικά των οποίων η σύνθεση δεν είναι καλά γνωστή. Τέλος, η εισαγωγή εκρηκτικής ύλης πρέπει να απαγορεύεται τελείως. ⁽⁴²⁾

II. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (50) Με επιστολή της 12ης Ιουνίου 2002, που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 19 Ιουνίου 2002, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Γαλλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ, η Γαλλία σκόπευε να θεσπίσει εθνικές διατάξεις σχετικά με ορισμένα λιπάσματα NK με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και περιέχοντα χλώριο, οι οποίες υπερβαίνουν τις διατάξεις που προβλέπονται από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ.
- (51) Για το σκοπό αυτό, οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν ένα σχέδιο διατάγματος με σκοπό την απαγόρευση της εισαγωγής και της διάθεσης στην αγορά ορισμένων λιπασμάτων NK με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και περιέχοντα χλώριο, το οποίο συνοδεύεται από ένα σχέδιο εγκυκλίου σχετικά με την εμφύσηση αδρανούς αερίου στα εν λόγω λιπάσματα καθώς και από ένα έγγραφο επιχειρηματολογίας της κοινοποίησης για αιτιολόγηση της αίτησής τους για παρέκκλιση.

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 673.

⁽⁴¹⁾ Στο βιβλίο του, ο Louis Médard αναφέρει τα πρώτα ατυχήματα λόγω αυτοσυντηρούμενης αποσύνθεσης των λιπασμάτων NPK και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα ατυχήματα αυτά δείχνουν ότι υπάρχουν πολυάριθμοι τύποι λιπασμάτων NPK ικανών να υποστούν μια εύκολα προκαλούμενη «θερμική αποσύνθεση». Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 666-667.

⁽⁴²⁾ Βλέπε Louis Médard, op. cit., σ. 674-675.

- (52) Με επιστολή της 31ης Ιουλίου 2002, η Επιτροπή ενημέρωσε τις γαλλικές αρχές ότι είχε παραλάβει την κοινοποίηση βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ, και ότι η εξάμηνη χρονική περίοδος για την εξέταση της εν λόγω κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 άρχισε στις 20 Ιουνίου 2002, δηλαδή την επόμενη ημέρα από την παραλαβή της κοινοποίησης.
- (53) Με επιστολή της 2ας Αυγούστου 2002, η Επιτροπή ενημέρωσε τα υπόλοιπα κράτη σχετικά με την αίτηση της Γαλλικής Δημοκρατίας. Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης ανακοίνωση σχετικά με την αίτηση αυτή στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽⁴³⁾ προκειμένου να ενημερώσει τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με το σχέδιο εθνικών μέτρων που σκόπευε να θεσπίσει η Γαλλία ⁽⁴⁴⁾.

III. ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Εξέταση της δυνατότητας αποδοχής

- (54) Η κοινοποίηση που υποβλήθηκε από τις γαλλικές αρχές στις 19 Ιουνίου 2002 αποσκοπεί στην έγκριση της θέσπισης νέων εθνικών διατάξεων που δεν συμβιβάζονται με την οδηγία 76/116/ΕΟΚ, η οποία αποτελεί μέτρο για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών με σκοπό την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (55) Το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ αναφέρει τα εξής: «Εάν, μετά την εκ μέρους του Συμβουλίου ή της Επιτροπής θέσπιση μέτρου εναρμόνισης, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση εθνικών διατάξεων επί τη βάσει νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, για λόγους που συντρέχουν μόνο στην περίπτωση του και οι οποίοι έχουν ανακύψει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης, κοινοποιεί στην Επιτροπή τις μελετώμενες διατάξεις και τους λόγους που υπαγορεύουν τη θέσπισή τους».
- (56) Η οδηγία 76/116/ΕΟΚ καλύπτει τα λιπάσματα που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ». Ορισμένοι τύποι λιπασμάτων, όπως τα οργανικά λιπάσματα, εξακολουθούν να διέπονται σήμερα από τις εθνικές κανονιστικές διατάξεις και όχι από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ. Αυτή η οδηγία εναρμόνισε, σε κοινοτικό επίπεδο, τους κανόνες για τους τύπους λιπασμάτων ΕΚ που περιέχονται στο παράρτημα I αυτής. Ως εκ τούτου, τα λιπάσματα ΕΚ που εμφανίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ διέπονται μόνο από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, ιδίως όσον αφορά την ονομασία, τον ορισμό, τη σύνθεση, την επισήμανση και τη συσκευασία τους, και πρέπει επομένως να απολαύουν της ρήτρας ελεύθερης κυκλοφορίας, εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ. Μόνο τα απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο πρέπει, προκειμένου να διατεθούν στην αγορά ως λιπάσματα, να συμμορφώνονται επιπλέον προς τους πρόσθετους κοινοτικούς κανόνες που προβλέπει η οδηγία 80/876/ΕΟΚ.

⁽⁴³⁾ ΕΕ C 188 της 8.8.2002, σ. 3.

⁽⁴⁴⁾ Εν τω μεταξύ, η Γαλλία ενσωμάτωσε στο εσωτερικό της δίκαιο τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα, και τούτο, χωρίς να περιμένει την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή σχετικά με τη γαλλική αίτηση παρέκκλισης. Η Επιτροπή εξετάζει την κατάσταση αυτή στο πλαίσιο ξεχωριστής διαδικασίας.

(57) Από τη σύγκριση των διατάξεων της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ με τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις, προκύπτει ότι οι τελευταίες αυτές είναι πιο περιοριστικές από τις διατάξεις που περιέχονται στην οδηγία όσον αφορά τις ακόλουθες πτυχές:

1. Η εισαγωγή, η διάθεση στην εθνική αγορά και η εμπορία των λιπασμάτων ΝΚ των οποίων η περιεκτικότητα σε άζωτο που προέρχεται από νιτρικό αμμώνιο είναι ανώτερη του 28 % και η περιεκτικότητα σε χλώριο είναι ανώτερη του 0,02 % απαγορεύονται.
2. Τα λιπάσματα ΝΚ των οποίων η περιεκτικότητα σε άζωτο που προέρχεται από νιτρικό αμμώνιο είναι ανώτερη του 28 % και η περιεκτικότητα σε χλώριο είναι ανώτερη του 0,02 % αποσύρονται αμέσως από την αγορά.

(58) Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ, η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων μεγαλύτερης εμβέλειας από τις διατάξεις που προβλέπει η οδηγία 76/116/ΕΟΚ, συνοδεύοντας την αίτησή της με έκθεση στην οποία παρατίθενται οι λόγοι που υπαγορεύουν, κατά τη γνώμη της, τη θέσπιση των εν λόγω διατάξεων.

(59) Η κοινοποίηση που υπέβαλε η Γαλλία με σκοπό την έγκριση της θέσπισης εθνικών διατάξεων παρέκκλισης από τις διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ κρίνεται επομένως αποδεκτή βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ.

2. Αξιολόγηση πλεονεκτημάτων

(60) Σύμφωνα με το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή οφείλει να διασφαλίσει ότι πληρούνται οι όροι που παρέχουν τη δυνατότητα σ' ένα κράτος μέλος να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες παρέκκλισης που προβλέπονται από το εν λόγω άρθρο.

(61) Η Επιτροπή οφείλει επομένως να εκτιμήσει εάν οι όροι που προβλέπονται από το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ πληρούνται. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι η αίτηση κράτους μέλους, το οποίο κρίνει αναγκαία τη θέσπιση εθνικών μέτρων κατά παρέκκλιση από ένα μέτρο εναρμόνισης, πρέπει να θεμελιώνεται:

- α) σε νέα επιστημονικά στοιχεία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας·
- β) στην ύπαρξη προβλήματος το οποίο συντρέχει μόνο στην περίπτωση του εν λόγω κράτους μέλους και το οποίο έχει ανακύψει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης·

(62) Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή εγκρίνει ή απορρίπτει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις αφού εξακριβώσει εάν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκριμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2.1. Αξιολόγηση της θέσης της Γαλλίας

(63) Εισαγωγικά, η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι τα εθνικά μέτρα τα οποία αφορά το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ είναι εκείνα που θεσπίζουν πρόσθετες απαιτήσεις που βασίζονται στην προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας λόγω προβλήματος που αντι-

μετωπίζει ειδικά το συγκεκριμένο κράτος μέλος και το οποίο ανέκυψε μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης.

(64) Ως εκ τούτου, η εξέταση των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων και η αξιολόγηση των λόγων που επικαλείται το κράτος μέλος πραγματοποιούνται υπό το πρίσμα του κοινοτικού μέτρου εναρμόνισης από το οποίο παρεκκλίνουν, εν προκειμένω τις διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ σχετικά με τα λιπάσματα ΝΚ που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ», στο μέτρο όπου το εν λόγω σχέδιο διατάγματος εξαρτά τη διάθεση στην αγορά των λιπασμάτων ΝΚ ΕΚ από πρόσθετες απαιτήσεις —ιδίως όσον αφορά τη σύνθεσή τους— όπως η μέγιστη περιεκτικότητα σε άζωτο και σε χλωρίδιο. Πράγματι, η οδηγία 76/116/ΕΟΚ δεν καθορίζει κανένα ανώτατο όριο όσον αφορά την περιεκτικότητα σε άζωτο, σε κάλιο και σε χλωρίδιο των λιπασμάτων ΝΚ. Το παράρτημα I περιορίζεται στο να αναφέρει, στην τελευταία περίπτωση, ότι η ένδειξη «φτωχό σε χλώριο» συνδέεται με μέγιστη περιεκτικότητα Cl 2 % και ότι επιτρέπεται να δηλώνεται η περιεκτικότητα σε χλώριο. Αυτό σημαίνει ότι τα λιπάσματα ΝΚ μπορούν να έχουν περιεκτικότητα σε χλώριο ανώτερη του 2 %. Κατά συνέπεια, τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα, που προβλέπουν την απαγόρευση των λιπασμάτων ΝΚ που περιέχουν άνω του 28 % κατά μάζα άζωτο προερχόμενο από το νιτρικό αμμώνιο και με περιεκτικότητα σε χλωρίδιο ανώτερη του 0,02 % υπερβαίνουν τις κοινοτικές διατάξεις.

(65) Επομένως, το σημείο εκκίνησης είναι η συμμόρφωση των λιπασμάτων ΝΚ που καλύπτει το σχέδιο διατάγματος προς τις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, καθώς η ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί παρά μόνο για τα λιπάσματα που ανήκουν σ' έναν από τους τύπους λιπασμάτων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I και που πληρούν τις απαιτήσεις τις οποίες καθορίζουν η εν λόγω οδηγία και τα παραρτήματα I έως III αυτής. Τα κράτη μέλη δύναται να λάβουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε η ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» να μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τα λιπάσματα που ανήκουν σ' έναν από τους τύπους λιπασμάτων του παραρτήματος I και που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της οδηγίας. Εξάλλου, το άρθρο 8 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ προβλέπει ρητά τον έλεγχο, από τα κράτη μέλη, της συμμόρφωσης των λιπασμάτων ΕΚ προς τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας⁽⁴⁵⁾. Επομένως, η Επιτροπή δεν αρνείται τη δυνατότητα για τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα έναντι λιπασμάτων που δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ. Εντούτοις, η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι τα λιπάσματα με ολική περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά (N + K₂O) ανώτερη του 18 % κατά βάρος, καθώς και με περιεκτικότητα ανώτερη του 3 % σε άζωτο και του 5 % σε κάλιο, σύμφωνα με την οδηγία 76/116/ΕΟΚ, ανταποκρίνονται στον ορισμό των κοινοτικών λιπασμάτων που αποκαλούνται «λιπάσματα ΕΚ ΝΚ». Συνεπώς, πρέπει να απολαύουν της ρήτρας ελεύθερης κυκλοφορίας που προβλέπεται από το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας, εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ.

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 7 της παρούσας απόφασης.

(66) Ομοίως, πρέπει να υπενθυμιστεί, ήδη από τώρα, η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου που επιβάλλει την περιοριστική ερμηνεία των όρων αποδοχής παρέκκλισης από τους θεμελιώδεις κανόνες του κοινοτικού δικαίου. Δεδομένου ότι η εν λόγω διάταξη εισάγει εξαίρεση από τις αρχές της ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και της ενότητας της αγοράς, το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ πρέπει, όπως όλες οι διατάξεις που έχουν χαρακτήρα παρέκκλισης, να ερμηνευτεί κατά τρόπο που να αποκλείει την επέκταση της εμβέλειάς του πέρα από τις περιπτώσεις που προβλέπει ρητά. Το άρθρο 95 όντας ακριβώς η έκφραση μιας τέτοιας παρέκκλισης, πρέπει να ερμηνεύεται αυστηρά και να μπορεί να λειτουργεί μόνο συνοδευόμενο από αυστηρούς όρους όσον αφορά το σύνολο των προβλεπόμενων λόγων.

2.1.1. Βάρος της απόδειξης

(67) Πρέπει να σημειωθεί ότι, έχοντας υπόψη το χρονικό πλαίσιο που ορίζει το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή όταν εξετάζει εάν το σχέδιο εθνικών μέτρων που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 5 είναι αιτιολογημένο, πρέπει να λαμβάνει ως βάση «τους λόγους» που προβάλλει το κράτος μέλος. Αυτό σημαίνει ότι, βάσει της συνθήκης, το βάρος της απόδειξης ότι τα εν λόγω μέτρα είναι αιτιολογημένα το φέρει το κράτος μέλος που υποβάλλει την αίτηση για παρέκκλιση. Δεδομένου του διαδικαστικού πλαισίου που θεσπίζει το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ, ιδίως δε της αυστηρής προθεσμίας για την έκδοση απόφασης, η Επιτροπή πρέπει κανονικά να περιοριστεί στην εξέταση της σπουδαιότητας των στοιχείων που υποβάλλει το αιτούν κράτος μέλος, χωρίς να πρέπει η ίδια να αναζητήσει πιθανούς λόγους.

2.1.2. Νέα επιστημονικά στοιχεία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας λόγω προβλήματος που αντιμετωπίζει ειδικά η Γαλλία και το οποίο ανακύπτει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης

(68) Κατά την άποψη των γαλλικών αρχών, οι παρεχόμενες εξηγήσεις ⁽⁴⁶⁾ αποδεικνύουν ότι «η διάθεση αυτών των λιπασμάτων στη γαλλική αγορά είναι πρόσφατη και δεδομένου ότι η γαλλική αγορά έχει ιδιαίτερο χαρακτήρα, πρόκειται πράγματι για πρόβλημα που αντιμετωπίζει ειδικά η Γαλλία και το οποίο ανέκυψε μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης» ⁽⁴⁷⁾.

(69) Οι γαλλικές αρχές προβάλλουν ως επιχείρημα το γεγονός ότι η οδηγία 76/116/ΕΟΚ δεν διευκρινίζει υπό ποια μορφή το κάλιο πρέπει να ενσωματώνεται στα λιπάσματα ΝΚ, πράγμα που καθιστά δυνατή τη χρήση χλωριούχου καλίου ⁽⁴⁸⁾. Επιπλέον, υπονοούν ότι τα εν λόγω λιπάσματα

ΝΚ, που παρασκευάζονται με μηχανική ανάδευση απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο (που αποκαλούνται επίσης «λιπάσματα με υψηλή δόση νιτρικού αμμωνίου») στα οποία προστίθεται χλωριούχο κάλιο, πρέπει μάλλον να θεωρούνται ως απλά λιπάσματα παρά ως σύνθετα λιπάσματα ΕΚ. Ασφαλώς, η οδηγία 76/116/ΕΟΚ δεν αναφέρει τη μορφή υπό την οποία προστίθεται το κάλιο, ούτε για τα λιπάσματα ΝΚ, ούτε για κανέναν από τους τύπους σύνθετων λιπασμάτων ⁽⁴⁹⁾. Απεναντίας, διευκρινίζει ότι τα σύνθετα λιπάσματα είναι προϊόντα που λαμβάνονται με χημική μέθοδο ή με ανάμειξη χωρίς προσθήκη οργανικών θρεπτικών συστατικών ζωικής ή φυτικής προέλευσης ⁽⁵⁰⁾. Η οδηγία 76/116/ΕΟΚ καλύπτει λοιπόν και τα σύνθετα λιπάσματα που παρασκευάζονται με μηχανική ανάδευση. Εξάλλου, ο Louis Médard ανέφερε ότι τα σύνθετα λιπάσματα λαμβάνονται ενίοτε με ανάμειξη 2 ή 3 απλών λιπασμάτων ⁽⁵¹⁾. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή φρονεί ότι τα λιπάσματα ΝΚ, στα οποία αναφέρονται τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα, εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, πρέπει να θεωρούνται ως σύνθετα λιπάσματα ΕΚ του τύπου ΝΚ, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας.

(70) Οι γαλλικές αρχές αναφέρονται στα στοιχεία σχετικά με τη διάσταση της γαλλικής αγοράς απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και στο μερίδιο που αντιπροσωπεύουν οι εισαγωγές προέλευσης τρίτων χωρών. Φαίνεται επομένως να θεωρούν ότι η εμφάνιση και η ανάπτυξη των εισαγωγών αυτών των λιπασμάτων ΝΚ αποτελούν νέο πρόβλημα, το οποίο συντρέχει κυρίως στη Γαλλία. Αναφέρουν ότι ο εξειδικευμένος τύπος θεωρεί τα εν λόγω λιπάσματα ΝΚ με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο περισσότερο ως μια ποικιλία απλού λιπάσματος ⁽⁵²⁾ παρά ως ένα σύνθετο λίπασμα. Η Επιτροπή κρίνει ότι τρία αποκόμματα εφημερίδων δεν δύνανται να αντικατοπτρίσουν την αγορά. Επιπλέον, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζουν οι γαλλικές αρχές ⁽⁵³⁾, προκύπτει από την ανάγνωση των εν λόγω αποκομμάτων ότι ο εξειδικευμένος αυτός τύπος κάνει διάκριση μεταξύ των απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο (ΑΝ) και των λιπασμάτων ΝΚ ή ΝΡΚ ⁽⁵⁴⁾. Κατά συνέπεια, τα χαρακτηριστικά της γαλλικής αγοράς των απλών λιπασμάτων με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο δεν μπορούν να αποκαλύψουν την ύπαρξη ιδιαίτερης κατάστασης που να δικαιολογεί τη λήψη εθνικών μέτρων παρέκκλισης για ορισμένα σύνθετα λιπάσματα, εκτός εάν αναγνωρισθεί ότι το ειδικό πρόβλημα που προβάλλεται είναι καθαρά οικονομικό, άρα χωρίς άμεση σχέση με τους στόχους προστασίας του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας.

⁽⁴⁹⁾ Σημειωτέον ότι η οδηγία 76/116/ΕΟΚ επίσης δεν διευκρινίζει τη μορφή υπό την οποία το άζωτο ή το φωσφόρο πρέπει να ενσωματώνονται στα σύνθετα λιπάσματα.

⁽⁵⁰⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 4 της παρούσας απόφασης.

⁽⁵¹⁾ Βλέπε Louis Médard, *op. cit.*, σ. 653.

⁽⁵²⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 41 της παρούσας απόφασης.

⁽⁵³⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 41 της παρούσας απόφασης.

⁽⁵⁴⁾ Στην έκδοση με τίτλο «The FMB fertilizer Europe Report», της 16ης Φεβρουαρίου 2000, σ. 2, αναφέρεται ότι «οι έμποροι εισήγαγαν ορισμένη ποσότητα ρωσικών μειγμάτων 32-0-5, αλλά τα γαλλικά τελωνεία είναι ιδιαίτερα αυστηρά όσον αφορά τον έλεγχο, θεωρώντας τα προϊόντα με λιγότερο από 5% Κ₂Ο ως απλά άζωτοχα λιπάσματα (ΑΝ), τα οποία συνεπώς υπόκεινται σε δασμούς αντιντάμπινγκ». Στο «Fertilizer Europe», της 22ας Ιανουαρίου 2001, σ. 2, αναφέρεται ότι «(...) στο Muuga, το MV Aleksey Afanasjev ολοκλήρωσε τη φόρτωσή του με 1 604 τόνους νιτρικού αμμωνίου (ΑΝ) σε μεγάλους σάκους και 1 403 τόνους λιπάσματος ΝΚ 32-0-5 σε μεγάλους σάκους».

⁽⁴⁶⁾ Οι εξηγήσεις σχετικά με το πρόβλημα που συντρέχει κυρίως στη Γαλλία, οι οποίες παρατίθενται στο κείμενο της γαλλικής επιχειρηματολογίας, περιλαμβάνονται πλήρως στις αιτιολογικές σκέψεις 39 έως 41 της παρούσας απόφασης.

⁽⁴⁷⁾ Βλέπε σελίδα 14 της γαλλικής επιχειρηματολογίας.

⁽⁴⁸⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 23 της παρούσας απόφασης.

- (71) Επιπλέον, αν και η εμπορία αυτού του τύπου λιπασμάτων NK είναι όντως πρόσφατο φαινόμενο, το οποίο ανέκυψε μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης, δεν περιορίζεται ωστόσο στη γαλλική αγορά μόνο. Πράγματι, η Γαλλία δεν απέδειξε ότι αυτά τα λιπάσματα προορίζονταν αποκλειστικά για τη γαλλική αγορά. Τα στοιχεία που υπέβαλαν οι γαλλικές αρχές δεν επιτρέπουν να αποκαλυφθεί η ύπαρξη κατάστασης που επικρατεί ιδίως στη Γαλλία ως συνέπεια της διάθεσης στην αγορά αυτών των λιπασμάτων NK. Δεν παρασχέθηκε καμία ένδειξη όσον αφορά την ύπαρξη και το εύρος αυτού του φαινόμενου στα κράτη μέλη, στοιχεία τα οποία είναι όμως απαραίτητα για να εκτιμηθεί ο ειδικός χαρακτήρας της κατάστασης που επικαλείται η Γαλλία. Εάν εξεταστεί κανείς τους ενδεχόμενους κινδύνους που εγκυμονούν τα εν λόγω λιπάσματα, τους οποίους προβάλλουν οι γαλλικές αρχές για να αιτιολογήσουν τα εθνικά τους μέτρα ⁽⁵⁵⁾, πρέπει να παραδεχθεί ότι το πρόβλημα σχετικά με τη μεταφορά και την αποθήκευση αυτών των λιπασμάτων είναι κοινό πρόβλημα για τα κράτη μέλη, το οποίο δεν δύναται να χαρακτηρίσει την ιδιαιτερότητα της κατάστασης της Γαλλίας για να αιτιολογηθούν τα εθνικά μέτρα παρέκκλισης.
- (72) Η δυνατότητα θέσπισης ενός εθνικού μέτρου αυστηρότερου από την κοινοτική διάταξη πρέπει να αιτιολογείται βάσει νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και του χώρου εργασίας, έχοντας υπόψη ότι η δεύτερη έννοια καλύπτει μόνο λόγους μη οικονομικού χαρακτήρα όσον αφορά την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή των εργαζομένων.
- (73) Ο νέος χαρακτήρας των επιστημονικών στοιχείων πρέπει να αξιολογείται σύμφωνα με την πρόοδο των επιστημονικών γνώσεων. Στόχος του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ είναι να επιτρέψει την επίλυση ενός ειδικού προβλήματος που ανέκυψε σ' ένα κράτος μέλος μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης επί τη βάση των νέων επιστημονικών στοιχείων.
- (74) Εναπόκειται λοιπόν στο κράτος μέλος που επικαλείται την ανάγκη για παρέκκλιση να προσκομίσει νέα επιστημονικά στοιχεία, όπως η αξιολόγηση των κινδύνων για το περιβάλλον ή το χώρο εργασίας, επιστημονικές πληροφορίες ή μελέτες ή άλλες διεξαγόμενες ερευνητικές εργασίες, λαμβανόμενες υπόψη των αποτελεσμάτων που παράγουν οι ήδη θεσπισθείσες κοινοτικές διατάξεις.
- (75) Με βάση τα ανωτέρω, η τεκμηρίωση και τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι γαλλικές αρχές για να υποστηρίξουν την αίτησή τους για παρέκκλιση δεν δύναται να θεωρηθεί ότι αποτελούν νέα επιστημονικά στοιχεία κατά την έννοια του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ.
- (76) Πράγματι, με βάση τα προαναφερόμενα ⁽⁵⁶⁾, και ιδίως τα αποσπάσματα από το βιβλίο του Louis Médard που επισυνάπτονται στη γαλλική κοινοποίηση, είναι σαφές ότι, αν και η εμπορία λιπασμάτων NK με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο είναι ασφαλώς σχετικά πρόσφατο φαινόμενο στη Γαλλία, απεναντίας, οι δυνητικοί κίνδυνοι που συνδέονται με αυτούς τους τύπους λιπασμάτων με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο, και ιδίως οι χαμηλές εκρηκτικές ιδιότητές τους και το φαινόμενο της αυτοσυντηρούμενης αποσύνθεσης, ήταν γνωστά πριν από την έκδοση της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, όπως παραδέχονται εξάλλου οι γαλλικές αρχές ⁽⁵⁷⁾. Επιπλέον, σύμφωνα με την επιστημονική αυτή βιβλιογραφία, οι διάφοροι τύποι λιπασμάτων NPK που περιέχουν ταυτόχρονα χλωρίδιο και νιτρικό αμμώνιο, δηλαδή τόσο τα λιπάσματα NK όσο και τα λιπάσματα NPK ή NP, ενδέχεται να υποστούν μια αυτοσυντηρούμενη αποσύνθεση ⁽⁵⁸⁾. Όσο για τα μέτρα προφύλαξης, αυτά έχουν επίσης επισημανθεί εδώ και κάποιο χρόνο, με βασικό στοιχείο την αποφυγή, κατά την αποθήκευση αυτών των προϊόντων, στιδήποτε μπορεί να προκαλέσει την έναρξη της αποσύνθεσης ⁽⁵⁹⁾.
- (77) Στη σύστασή της, την οποία επικαλείται η Γαλλία, η επιτροπή των εκρηκτικών υλών εξέτασε, κατά τις συνόδους της 23ης Ιανουαρίου και της 28ης Μαρτίου 2001, το ζήτημα του δυνητικού κινδύνου που ενδέχεται να εγκυμονούν τα λιπάσματα NK (αζώτου-καλίου) που περιέχουν άνω του 90 % νιτρικό αμμώνιο, ήτοι ολική περιεκτικότητα σε άζωτο ανώτερη του 31,5 %, με υψηλή περιεκτικότητα σε χλωρίδιο υπό μορφή χλωριούχου καλίου. Στη σύστασή της, η εν λόγω επιτροπή εξέφρασε την επιθυμία «να επιστήσει την προσοχή των αρμόδιων αρχών σ' αυτό τον τύπο μείγματος που, αν και δεν δύναται να θεωρηθεί ως εκρηκτική ύλη με τη συνήθη έννοια του όρου, μπορεί να παρουσιάζει χαρακτήρα ευκαιριακού εκρηκτικού» ⁽⁶⁰⁾. Έτσι, αντίθετα με τους ισχυρισμούς των γαλλικών αρχών ⁽⁶¹⁾, η επιτροπή των εκρηκτικών υλών δεν χαρακτήρισε ευκαιριακά εκρηκτικά τα λιπάσματα NK που περιέχουν άνω του 90 % νιτρικό αμμώνιο, αλλά απλώς αναγνώρισε ότι μπορεί να παρουσιάζουν χαρακτήρα ευκαιριακού εκρηκτικού. Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι η διαπίστωση αυτή δεν παρέχει κανένα νέο στοιχείο ⁽⁶²⁾ και ότι κανένα νέο επιστημονικό στοιχείο δεν παρασχέθηκε προς υποστήριξη αυτού του πορίσματος.

⁽⁵⁶⁾ Βλέπε, ειδικότερα, το σημείο 5 του μέρους I της παρούσας απόφασης.

⁽⁵⁷⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 35 της παρούσας απόφασης.

⁽⁵⁸⁾ Βλέπε ιδίως την αιτιολογική σκέψη 45 της παρούσας απόφασης. Πρέπει να υπενθυμιστεί, από την άποψη αυτή, ότι τα προϊόντα που μπορούν, σε ανάμειξη με το νιτρικό αμμώνιο, να οδηγήσουν σε αυθόρμητη αντίδραση είναι τα νιτρόδη άλατα, σε επαρκή συγκέντρωση, ή προϊόντα όπως παλιό ξύλο εμποτισμένο με νιτρικό αμμώνιο, πριονίδι ή αποξέσματα μετάλλων, σε στενή ανάμειξη με το νιτρικό αμμώνιο. Άλλα προϊόντα, όπως τα ιόντα χλωρίου, είναι απλώς ευαισθητοποιιστές ουσίες, οι οποίες δηλαδή μειώνουν τη θερμοκρασία αποσύνθεσης και/ή το ενεργειακό επίπεδο έναρξης, αλλά δεν προκαλούν την αποσύνθεση. Σε καμία περίπτωση, αυτές οι ευαισθητοποιιστές ουσίες δεν μπορούν να προκαλέσουν την αποσύνθεση.

⁽⁵⁹⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 48 της παρούσας απόφασης.

⁽⁶⁰⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 34 της παρούσας απόφασης.

⁽⁶¹⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 30 δεύτερη περίπτωση της παρούσας απόφασης.

⁽⁶²⁾ Πράγματι, στη σύνθεσή του, ο Louis Médard υπενθυμίζει ήδη αυτό το φαινόμενο, αναφερόμενος στη φύση των ενδεχομένων κινδύνων των λιπασμάτων NPK. Και συγκεκριμένα: «το λιπάσμα μπορεί να έχει χαμηλές εκρηκτικές ιδιότητες, ανάλογες με εκείνες ορισμένων απλών αζωτούχων λιπασμάτων. Αυτός ο κίνδυνος υπάρχει μόνο στα λιπάσματα που περιέχουν νιτρικό αμμώνιο σε σχετικά υψηλή περιεκτικότητα». Βλέπε Louis Médard, *op. cit.*, σ. 664.

(78) Η Επιτροπή κρίνει ότι οι γαλλικές αρχές έχουν πραγματοποιήσει παρεκβολή των πορισμάτων της επιτροπής εκρηκτικών υλών, η οποία, πράγματι, συνέστησε «να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην ορθή κατάταξη των λιπασμάτων NK (αζώτου-καλίου) που περιέχουν άνω του 90 % νιτρικό αμμώνιο, ήτοι ολική περιεκτικότητα σε άζωτο ανώτερη του 31,5 %, με υψηλή περιεκτικότητα σε χλωρίδιο υπό μορφή χλωριούχου καλίου, όσον αφορά τη μεταφορά τους, και να εφαρμόζονται αυστηρά οι κανονισμοί μεταφοράς που αφορούν τα εν λόγω λιπάσματα»⁽⁶³⁾. Διατύπωσε την επιθυμία «πριν από κάθε εισαγωγή ή διάθεση στην αγορά αυτού του προϊόντος, ο υπεύθυνος της εισαγωγής ή της διάθεσης στην αγορά να έχει την υποχρέωση να φροντίζει για τη διενέργεια δειγματοληπτικών αναλύσεων του προϊόντος για να διασφαλίζεται η αυστηρή συμμόρφωσή του με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις. Ιδιαίτερα, η διενέργεια των αναλύσεων από εγκεκριμένο εργαστήριο εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα δείγματα που έχουν ληφθεί προσφάτως από το προϊόν υποβλήθηκαν επιτυχώς στη δοκιμή εκρηκτικότητας, που περιγράφεται στην οδηγία 87/94/ΕΟΚ, της 8ης Δεκεμβρίου 1986, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 88/126/ΕΟΚ, της 22ας Δεκεμβρίου 1987»⁽⁶⁴⁾. Επομένως, οι συστάσεις έχουν ως αντικείμενο μόνο τα λιπάσματα NK με περιεκτικότητα ανώτερη του 31,5 % — και όχι 28 %. Επιπλέον, η επιτροπή εκρηκτικών υλών απλώς συνέστησε να διασφαλίζεται η κατάλληλη κατάταξη των εν λόγω λιπασμάτων για τη μεταφορά τους και να επαληθεύεται η ακριβής συμμόρφωσή τους με τις κανονιστικές διατάξεις, ειδικά μέσω της υποβολής των λιπασμάτων αυτών στη δοκιμή εκρηκτικότητας που περιγράφεται στην οδηγία 87/94/ΕΟΚ. Σημειώτεον ότι η οδηγία 76/116/ΕΟΚ δεν επιβάλλει αυτή τη δοκιμή. Μέχρι στιγμής, η δοκιμή εκρηκτικότητας απαιτείται μόνο για τα απλά λιπάσματα με υψηλή περιεκτικότητα σε νιτρικό αμμώνιο σύμφωνα με την οδηγία 80/876/ΕΟΚ.

(79) Επιπροσθέτως, τα νέα επιστημονικά στοιχεία που απαιτούνται από το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ πρέπει να σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας. Εν προκειμένω όμως οι γαλλικές αρχές δεν έχουν προσκομίσει κανένα επιστημονικό στοιχείο που να αφορά ειδικά την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας. Εξάλλου, η εξέταση των αιτιολογικών σκέψεων του σχεδίου διατάγματος⁽⁶⁵⁾, για την επεξήγηση των αιτιολογήσεων των κοινοποιηθέντων μέτρων, έδειξε ότι τίποτα δεν ορίζεται ως προς τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος ή/και του χώρου εργασίας. Οι αιτιολογικές σκέψεις 4 και 7⁽⁶⁶⁾, ειδικά, τονίζουν το γεγονός ότι σήμερα αυτά τα ανάμεικτα λιπάσματα εισάγονται και διατίθενται στην αγορά χωρίς ιδιαίτερες προφυλάξεις, ιδίως από πλευράς μεταφοράς και αποθήκευσης, γεγονός που εγείρει ανη-

συχίες για σοβαρό και άμεσο κίνδυνο. Φαίνεται λοιπόν ότι αυτές οι ανησυχίες σχετίζονται περισσότερο με τη μεταφορά και την αποθήκευση των υπόψη λιπασμάτων παρά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας. Από την άποψη αυτή, πρέπει να σημειωθεί ότι οι γαλλικές αρχές δεν απέδειξαν την άμεση σχέση μεταξύ, αφενός, της μεταφοράς και της εναποθήκευσης και, αφετέρου, της προστασίας του περιβάλλοντος και του χώρου εργασίας. Επομένως, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι οι εν λόγω ανησυχίες σχετικά με τη μεταφορά και την αποθήκευση των λιπασμάτων, που επικαλείται η Γαλλία, δεν δύνανται να εξομοιωθούν ειδικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, κατά την έννοια του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ.

(80) Διαπιστώνεται ότι τα μοναδικά επιστημονικά στοιχεία που προσκόμισε η Γαλλία για να στηρίξει την αίτησή της για παρέκκλιση, κυρίως όσον αφορά τους ενδεχόμενους κινδύνους των λιπασμάτων NK, συνίστανται σε αποσπάσματα του βιβλίου του Louis Médard, του 1979, που αποτελεί σύνθεση των εργασιών που έχουν επιτελεστεί στον υπόψη τομέα.

(81) Μπορεί επομένως να συναχθεί ότι τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα δεν φαίνονται αιτιολογημένα, δεδομένου ότι η Γαλλία δεν έχει αποδείξει, επί τη βάση νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, την ύπαρξη ενός προβλήματος που συντρέχει κυρίως στην περίπτωση της και το οποίο ανέκυψε μετά την έκδοση της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ.

(82) Όσον αφορά τα επιχειρήματα που αντλούνται από την καταστροφή της Τουλούζης⁽⁶⁷⁾ και που αιτιολογούν, κατά τη γνώμη των γαλλικών αρχών, την προσφυγή στην αρχή της προφύλαξης, η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι «η προσφυγή στην αρχή της προφύλαξης προϋποθέτει ότι έχουν προσδιοριστεί τα δυνητικά επικίνδυνα αποτελέσματα ενός φαινομένου, προϊόντος ή διεργασίας και ότι η επιστημονική αξιολόγηση δεν επιτρέπει τον προσδιορισμό του κινδύνου με επαρκή βεβαιότητα»⁽⁶⁸⁾. Η αρχή της προφύλαξης επιβάλλει στο κράτος μέλος να παράσχει νέα στοιχεία που δημιουργούν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά την υγεία ή το περιβάλλον, τα οποία, σύμφωνα με τους κοινούς κανόνες του δικαίου απόδειξης, αποτελούν σοβαρές και πειστικές ενδείξεις, βάσει των οποίων μπορεί να αιτιολογηθεί ένα μέτρο προφύλαξης. Επιπλέον, από την αρχή της προφύλαξης, όπως ερμηνεύθηκε από τον κοινοτικό δικαστή⁽⁶⁹⁾, προκύπτει ότι ένα προληπτικό μέτρο μπορεί να ληφθεί μόνον εάν ο κίνδυνος, χωρίς η ύπαρξη και η σημασία του να έχουν αποδειχθεί «πλήρως» με καταληκτικά επιστημονικά στοιχεία, στηρίζεται προφανώς σε διαθέσιμα κατά το χρόνο λήψεως του συγκεκριμένου μέτρου επιστημονικά στοιχεία. Ένα προληπτικό μέτρο δεν μπορεί να αιτιολογηθεί λυσιτελώς με μια καθαρά υποθετική προσέγγιση του κινδύνου, η οποία στηρίζεται σε απλές επιστημονικές υποθέσεις που δεν έχουν ακόμη εξεταστεί. Επομένως, η αρχή της προφύλαξης μπορεί να εφαρμοστεί μόνο σε καταστάσεις κινδύνου, ιδίως για την υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον, οι οποίες, χωρίς να στηρίζονται σε απλές υποθέσεις που δεν έχουν ελεγχθεί επιστημονικά, δεν έχουν πλήρως αποδειχθεί.

⁽⁶³⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 34 της παρούσας απόφασης.

⁽⁶⁴⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 34 της παρούσας απόφασης.

⁽⁶⁵⁾ Σχέδιο διατάγματος που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ.

⁽⁶⁶⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 71 της παρούσας απόφασης, και ιδίως την υποσημείωση 55.

⁽⁶⁷⁾ Βλέπε τις αιτιολογικές σκέψεις 37 και 38 της παρούσας απόφασης.

⁽⁶⁸⁾ Βλέπε την ανακοίνωση της Επιτροπής για την αρχή της προφύλαξης [COM(2000) 1 τελικό, της 2ας Φεβρουαρίου 2000].

⁽⁶⁹⁾ Βλέπε ιδίως τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, στις υποθέσεις T-13/99 και T-70/99.

- (83) Πρώτον, όπως αναγνωρίζουν οι ίδιες οι γαλλικές αρχές⁽⁷⁰⁾, τα προϊόντα που ενεπλάκησαν στην έκρηξη της Τουλούζης ήταν απλά λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο και με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο που δεν ανταποκρίνονταν στις απαιτήσεις της οδηγίας 80/876/ΕΟΚ ή του τεχνικού νιτρικού αμμωνίου, των οποίων οι εκρηκτικές ιδιότητες είναι σαφώς γνωστές, και όχι λιπάσματα του τύπου NK, σύμφωνα προς τις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ. Ως εκ τούτου δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη πιθανής αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των τελευταίων αυτών λιπασμάτων ΕΚ και του ατυχήματος. Στη συνέχεια, οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι, μέχρι σήμερα, καμία υπόθεση σχετικά με τις αιτίες της έκρηξης δεν έχει ακόμη αποκλειστεί οριστικά, καθώς οι αιτίες της έκρηξης παραμένουν άγνωστες⁽⁷¹⁾. Τέλος, οι γαλλικές αρχές παραδέχονται ότι η υπόθεση που σχετίζεται με τον ενδεχόμενο ρόλο χλωριούχων προϊόντων στην έναρξη της έκρηξης της Τουλούζης βασίζεται στην τοποθέτηση, κατά λάθος, χλωριωμένων αποβλήτων σ' ένα υπόθετο το οποίο περιείχε νιτρικό αμμώνιο και όχι στην παρουσία χλωρίου υπό μορφή χλωριούχου καλίου που χρησιμοποιείται για την παρασκευή των λιπασμάτων⁽⁷²⁾. Η Επιτροπή θεωρεί ότι προβάλλονται υπερβολικά γενικοί και αβάσιμοι ισχυρισμοί, οι οποίοι δεν έχουν καν χαρακτήρα επιστημονικών στοιχείων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή φρονεί ότι, εν προκειμένω, η εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης δεν δύναται να αιτιολογηθεί.
- (84) Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι εφόσον κρίνεται αναγκαία η λήψη μέτρων, τα μέτρα που βασίζονται στην αρχή της προφύλαξης πρέπει ιδίως να είναι αιτιολογημένα σε σχέση με το επιδιωκόμενο επίπεδο προστασίας. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι η νομοθεσία που διέπει τα λιπάσματα αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο συζητήσεων στο πλαίσιο της ανασύνταξης⁽⁷³⁾. Η πρόταση έλαβε υπόψη της τη νέα κατάσταση της αγοράς, κυρίως επεκτείνοντας την απαίτηση της δοκιμής εκρηκτικότητας στα σύνθετα λιπάσματα με βάση το νιτρικό αμμώνιο με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο. Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή θεωρεί λοιπόν ότι μόνο ένα μέτρο που θα εξαρτούσε ενδεχομένως τη διάθεση στην αγορά των συγκεκριμένων λιπασμάτων NK από την υποχρέωση υποβολής σε δοκιμή εκρηκτικότητας θα μπορούσε να ανταποκριθεί στις γαλλικές ανησυχίες. Τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα, που προβλέπουν, εκτός από την απαγόρευση της εισαγωγής και της διάθεσης στην αγορά ορισμένων λιπασμάτων NK, την υποχρέωση απόσυρσης των εν λόγω λιπασμάτων από την αγορά, με δαπάνη και υπό την ευθύνη των κατόχων τους, φαίνονται αδικαιολόγητα, λαμβανομένων υπόψη των ενδεχομένων κινδύνων που προβάλλονται κατά των συγκεκριμένων λιπασμάτων, όταν συμμορφώνονται προς την κοινοτική νομοθεσία και ανταποκρίνονται στον ορισμό των λιπασμάτων ΕΚ.

⁽⁷⁰⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 37 της παρούσας απόφασης.

⁽⁷¹⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 38 της παρούσας απόφασης.

⁽⁷²⁾ Βλέπε την αιτιολογική σκέψη 38 της παρούσας απόφασης. Επιπλέον, πρέπει να αναφερθεί, από την άποψη αυτή, η «Rapport de la commission d'enquête interne sur l'explosion survenue le 21 septembre 2001 à l'usine Grande Paroisse de Toulouse — Point de la situation des travaux en cours à la date du 18 mars 2002». («Έκθεση της επιτροπής εσωτερικής έρευνας για την έκρηξη της 21ης Σεπτεμβρίου 2001 στο εργοστάσιο Grande Paroisse της Τουλούζης — Κατάσταση προόδου των τρεχουσών εργασιών στις 18 Μαρτίου 2002»).

⁽⁷³⁾ Βλέπε το σημείο 2 του μέρους I της παρούσας απόφασης.

2.1.3. Σύνοψη

- (85) Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ, για να εγκριθεί η θέσπιση εθνικών μέτρων κατά παρέκκλιση από την εκδοθείσα κοινοτική εναρμόνιση, πρέπει να πληρούνται τρεις όροι: οι εθνικές διατάξεις παρέκκλισης πρέπει να βασίζονται σε νέα επιστημονικά στοιχεία στους σχετικούς τομείς, πρέπει να υπάρχει πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει ειδικά το αιτούν κράτος μέλος, και το οποίο πρέπει να έχει ανακύψει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνιση.
- (86) Εν προκειμένω, αφού εξέτασε τα επιστημονικά στοιχεία υπό το πρίσμα της γαλλικής αίτησης, η Επιτροπή κρίνει ότι η Γαλλία δεν έχει αποδείξει, επί τη βάσει νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, ότι συντρέχει, στο έδαφός της, ένα ειδικό πρόβλημα, το οποίο ανέκυψε μετά την έκδοση της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ περί λιπασμάτων και το οποίο επιβάλλει τη θέσπιση των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων. Επιπλέον, η Επιτροπή κρίνει ότι η προσφυγή στην αρχή της προφύλαξης, που επικαλείται η Γαλλία, δεν δύναται να αιτιολογήσει τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα παρέκκλισης από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ.
- (87) Κατά συνέπεια, η αίτηση που υπέβαλε η Γαλλία με σκοπό τη θέσπιση εθνικών μέτρων για την απαγόρευση, στο έδαφός της, της εισαγωγής και της διάθεσης στην αγορά ορισμένων λιπασμάτων NK με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και περιέχοντα χλώριο δεν πληροί το σύνολο των όρων που ορίζει το άρθρο 95 παράγραφος 5.

2.2. Απουσία αυθαιρέτης διάκρισης, συγκεκριμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και εμπόδιου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

- (88) Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή εγκρίνει ή απορρίπτει τις εθνικές διατάξεις αφού εξακριβώσει εάν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ή συγκεκριμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (89) Δεδομένου ότι η αίτηση της Γαλλίας δεν πληροί τους ουσιαστικούς όρους που ορίζει το άρθρο 95 παράγραφος 5 (βλέπε σημείο 2.1 του μέρους III της παρούσας απόφασης), η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να εξακριβώσει εάν τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα αποτελούν ή όχι μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ή συγκεκριμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (90) Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που είχε στη διάθεσή της για να προβεί στην αξιολόγηση του βάσιμου των αιτιολογήσεων προς υποστήριξη του κοινοποιηθέντος εθνικού μέτρου, και υπό το φως των προαναφερομένων, η Επιτροπή κρίνει ότι η αίτηση της Γαλλίας για τη θέσπιση εθνικών διατάξεων παρέκκλισης από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ σχετικά με την εισαγωγή και τη διάθεση στην αγορά ορισμένων

λιπασμάτων ΝΚ με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και περιέχοντα χλώριο, τα οποία ανταποκρίνονται στους ορισμούς των λιπασμάτων ΕΚ και στις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, που υποβλήθηκε στις 19 Ιουνίου 2002:

- είναι αποδεκτή,
- δεν πληροί όλους τους όρους που ορίζει το άρθρο 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ, καθώς η Γαλλία δεν έχει προσκομίσει νέα επιστημονικά στοιχεία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας λόγω προβλήματος που αντιμετωπίζει ειδικά το εν λόγω κράτος μέλος.

- (91) Η Επιτροπή έχει, επομένως, βάσιμους λόγους να θεωρήσει ότι οι εθνικές διατάξεις που της κοινοποιήθηκαν δεν μπορούν να εγκριθούν σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι εθνικές διατάξεις με σκοπό τον περιορισμό της εισαγωγής και της διάθεσης στην αγορά ορισμένων λιπασμάτων ΝΚ με υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο και περιέχοντα χλώριο, που ανταποκρίνονται στους ορισμούς των λιπασμάτων ΕΚ και στις απαιτήσεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, τις οποίες κοινοποίησε η Γαλλική Δημοκρατία δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ, απορρίπτονται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 18 Δεκεμβρίου 2002.

Για την Επιτροπή

Erkki LIIKANEN

Μέλος της Επιτροπής